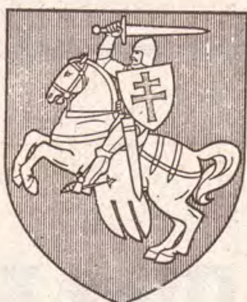

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№190 (703) 30 верасня 1993 г. Чацвер. | Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. | Тыраж 500400 экз. | Кошт у розніцу — 15 руб.

ФАКС

Запас беды не чинит

Учитывая, что в предстоящий зимний период может произойти спад производства продукции животноводства, Могилевский облсовет решил создать на это время некоторый запас продуктов.

В частности, масла решено припасти "на черный день" 4 тысячи тонн, мяса — 3,5, почти тысячу тонн сухого обезжиренного молока.

Николай КОМЛЕВ.

Дорого стоит дорогу построить

В Минск прибыла группа специалистов крупнейшей немецкой строительной фирмы "Штрабаг", чтобы детально ознакомиться с проектом реконструкции дороги Брест—Минск.

Эта и другие зарубежные строительные компании из Германии, Франции, Англии планируют принять участие в предстоящих зимой тендерных торгах на право реконструировать участок.

Стоимость проекта реконструкции — примерно 150 миллионов экю. Практически половину этой суммы берется выплатить Европейский банк реконструкции и развития.

Ирина ЛЕВШИНА.

Немцы выбирают Беларусь

"Стоит ли уезжать на историческую родину?"

На этот вопрос попытались ответить сами себе участники конференции витебского Союза немцев.

Большинство этой организации, объединяющей свыше 100 человек, считают, что надо жить и трудиться здесь, в Беларуси, но о своих корнях не забывать.

Степан СТАРОЖИЛ.

...А сам не плошай

В Калинковичах на углу улиц Дзержинского и Марата открыт новый молитвенный дом христиан веры евангельской — первый здесь храм этой конфессии.

Возведено здание руками верующих.

Анатолий ИВАНОВ.

Вкладывают в Мавзолей

Более 20 тысяч рублей вложили члены ветеранской организации Бешенковичского района в дело поддержания Мавзолея.

Как стало известно корреспонденту РИДа, взносы в независимый благотворительный фонд "Мавзолей В.И.Ленина" составили в среднем 500—700 пенсионных рублей.

Николай ВИКОЛЬСКИЙ.

Куда летит "Локомотив"?

Состоялись матчи 11-го тура Национального чемпионата Беларуси по футболу. Вот их результаты: "Строитель" — "Динамо" (Мн) — 0:3, "Неман" — "Шахтер" — 1:1, "Фандок" —"Торпедо" (Мн) — 1:0, "Шинник" — "Ведрич" — 0:1, "Ким" —"Молодечно" — 2:1, "Динамо-93" — "Локомотив" — 3:1, "Днепр" — "Гомсельмаш" — 4:1, "Динамо" (Бр) — "Торпедо" (Мг) — 0:0.

Положение команд после 11-го тура

	И	В	Н	П	М	О
Динамо Мн	11	10	0	1	28—10	20
Динамо-93	11	8	3	0	21—3	19
КИМ	11	8	1	2	16—7	17
Днепр	11	6	2	3	20—7	14
Молодечно	11	5	3	3	15—10	13
Фандок	11	4	2	5	7—11	10
Ведрич	11	3	4	4	8—11	10
Торпедо Мн	11	3	4	4	8—11	10
Гомсельмаш	11	4	1	6	16—16	9
Торпедо Мг	11	3	3	5	8—12	9
Неман	11	3	3	5	11—17	9
Шахтер	11	2	5	4	10—12	9
Динамо Бр	11	2	5	4	6—11	8
Шинник	11	3	1	7	10—16	7
Локомотив	11	2	2	7	7—19	6
Строитель	11	2	1	8	5—24	5

"Белый дом": умрем, но не сдадимся?

Заседание Совета безопасности России прошло вчера в Кремле под председательством Бориса Ельцина.

На нем рассматривалась возможность "нейтрализации опасной ситуации у здания бывшего Верховного Совета".

❑

Усиленные наряды милиции продолжают блокировать район столицы, прилегающий к "Белому дому".

Все проходы к нему перекрыты техникой и колючей проволокой, на внешнем периметре заграждений между стражами правопорядка и немногочисленными группами сторонников Верховного Совета вспыхивают инциденты, которые, к счастью, не носят серьезного характера.

❑

В среду в Доме Советов России продолжилось заседание распущенного президентом Борисом Ельциным съезда народных депутатов.

По словам председательствующего Руслана Хасбулатова, в зале находилось 527 депутатов. Кроме этого, отметил спикер, 103 народных депутата прислали письмо с поддержкой всех решений.

❑

От полученных травм вчера в московской больнице скончался подполковник милиции Владимир Рештук.

Офицер получил многочисленные травмы на Садово-Кудринской улице, где вместе с другими сотрудниками милиции противостоял хулиганским действиям группы граждан.

Во вторник пострадали еще пятеро сотрудников органов внутренних дел.

❑

Александр Руцкой в кулуарах Дома Советов России заявил журналистам, что "в случае, если ситуация будет развиваться неблагоприятным образом, мы готовы стоять до конца".

Он вновь подтвердил, что никаких компромиссов с президентом и правительством у депутатского корпуса быть не может.

ТРАВМАТОЛОГ

А я — официант: каждый вечер приходится шампанское открывать...

Рисунок Олега ПОПОВА.

Вкратце

Президент Украины Леонид Кравчук издал ряд указов, касающихся формирования нового кабинета министров.

Все вице-премьеры и министры, назначенные новыми указами, занимали те же должности в правительстве Леонида Кучмы.

❑

Абхазские формирования к утру 29 сентября заняли большую часть Гульрипшского района Абхазии, расположенного к югу от Сухуми, и продолжают продвигаться к пограничной с Очамчирским районом реке Кодори.

В Сухуми переехали в среду основные министерства и ведомства Абхазии, в том числе МВД, служба безопасности.

❑

39-я Генеральная ассамблея Североатлантического сообщества открылась вчера в греческой столице.

Для участия в форуме прибыли около 400 представителей стран — участниц сообщества, а также государств Восточной Европы, в том числе России.

❑

40 процентов назначенных на высшие посты в американском руководстве являются представителями "слабого пола".

Беспрецедентным является и то, что некоторые женщины занимают традиционно мужские высокие должности в таких ведомствах, как министерства обороны, юстиции, финансов и госдепартаменте.

Крыша не поехала. С соломкой

Более 10 килограммов маковой соломки задержали сморгонские пограничники при досмотре поездов Львов—Рига и Львов—Санкт-Петербург.

Хозяева зелья, спрятанного в потолке вагонов, пожелали остаться неизвестными. Это уже не первый случай, когда на границе Беларуси "всплывают" наркотики. И не только в виде маковой соломки — гашиш, опиум, героин. Похоже, контрабандисты пытаются все активнее использовать нашу "тихую" республику в своих интересах.

Владимир НЕСТЕРОВИЧ.

Учат в школе?

Брестский шутник-террорист помолодел.

На днях утром в средней школе N 20 раздался телефонный звонок и сиплый голос сообщил о заложенной бомбе. Три десятка милиционеров, сотрудники госбезопасности, саперы... Сорваны занятия первой смены. Понятный испуг.

Бомбу, как водится, не нашли. Доброжелателя пока тоже. Но ищут, и, видимо, старательно. Ведь отловить одного — резко поумнеют все.

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Это вам не "хрущобы"!

Есть все-таки люди с тугими кошельками, о чем свидетельствует уйма желающих поселиться в новых двухэтажных домах, построенных по литовскому образцу витебским трестом N 10.

Однокомнатная квартира стоит аж 35 миллионов рублей. Правда, жилье не только добротно отделано, но и на редкость прочно защищено от морозов, имеет надежную звукоизоляцию, снабжено счетчиками расхода воды, тепла и газа.

С этими и другими новинками строительства в Витебской области познакомились на днях участники республиканского семинара, посвященного умению возводить здания, экономичные во всех отношениях, кроме, к сожалению, продажной цены.

Степан ДОЛГОЙ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, БелаПАН и РИД.

Да ўвагі ўладальнікаў каштоўных папер былога СССР!

Міністэрства фінансаў і Ашчадны банк Беларусі напамінаюць, што 30 верасня 1993 года заканчваецца тэрмін выкупу аблігацый мэтавай беспрацэнтнай пазыкі 1990 года і аблігацый унутранай выйгрышнай пазыкі 1982 года. Пасля заканчэння гэтага тэрміну аблігацыі страчваюць сілу і аплаце не падлягаюць. Уладальнікам указаных аблігацый неабходна тэрмінова звярнуцца ў аддзяленне ашчаднага банка і здаць аблігацыі.

У Прэзідыуме Вярхоўнага Савета Беларусі

Наступная сесія пачнецца толькі 9 лістапада

Двойчы на працягу месяца, 15 і 29 верасня, Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь слухаў справаздачу ўрада аб становішчы ў паліўна-энергетычным комплексе. Танальнасць пасяджэнняў прыкметна адрознівалася. Два тыдні таму назад Савет Міністраў падвергся сакрушальнай крытыцы — катастрафічна не хапала бензіну, ГЗМ, патокам ішлі скаргі ад хлебаробаў. На гэты раз калі і ўшчувалі ўрад, то толькі за спазненне ў прыняцці рашэнняў.

Справа ў тым, што некалькі дзён назад Саўмін прыняў спецыяльную пастанову "Аб першачарговых мерах, накіраваных на пераадоленне паліўна-энергетычнага крызісу". Адзін з дэпутатаў, ацэньваючы гэты дакумент, вельмі дакладна заўважыў: энергетычная палітыка павярнулася на 180 градусаў. Сапраўды, пастанова — па-сапраўднаму рынычны дакумент, накіраваны на дэцэнтралізацыю і дэманапалізацыю забеспячэння нафтай. Доступ да яе атрымліваюць цяпер і камерцыйныя структуры. Гэтай пастановай урад адмяніў ліцэнзаванне на ўвоз энергарэсурсаў у Беларусь, што вельмі важна.

На пасяджэнні Прэзідыума разгледжана таксама пытанне аб даце правядзення чарговай сесіі Вярхоўнага Савета і аб яе парадку дня.

Прапановы Станіслава Шушкевіча аб неабходнасці правядзення нечарговай сесіі парламента, на якой трэба было б разгледзець пытанні аб эканамічным становішчы ў Беларусі, Канстытуцыі і датэрміновых выбарах у вышэйшы заканадаўчы орган, не знайшлі падтрымкі ў большасці членаў Прэзідыума. Свае галасы яны аддалі за прапанову пачаць работу трынаццатай сесіі 9 лістапада.

На абмеркаванне дэпутатаў выносіцца больш як 50 пытанняў. Па ініцыятыве Прэзідыума плануецца заслухаць справаздачы Станіслава Шушкевіча і Вячаслава Кебіча аб асноўных пытаннях унутранай і знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь.

Белінфарм.

З першых вуснаў

Ядзерныя "цацкі" забярэ Расія. І хутчэй, чым меркавалася

Як паведамлялася ўжо, маскоўская сустрэча кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў завяршылася стварэннем эканамічнага саюза. Які характар падпісаных дакументаў у абароннай галіне? На пытанне прэс-цэнтра ваеннага ведамства Беларусі адказвае міністр абароны рэспублікі генерал-палкоўнік Павел Казлоўскі:

— У Маскве былі падпісаны тры важнейшыя дакументы, якія ў асноўным датычацца вываду расійскіх войск, часова размешчаных на тэрыторыі Беларусі. Гэта дагавор аб статусе расійскіх войск, пагадненне аб парадку іх вываду ў Расійскую Федэрацыю і графік іх вываду.

Можна адзначыць тры найбольш важныя моманты, якія датычаць падпісаных дакументаў.

Першае. Мы дагаварыліся скараціць тэрмін вываду стратэгічных ядзерных сіл Расіі на два гады. Калі па Лісабонскаму пратаколу тэрмін вызначаны сямю гадамі, гэта значыць да 1998 года, то рэальна гэтыя войскі будуць выведзены ўжо ў 1996 годзе.

Другое. Нам удалося дакладна вызначыць усю механіку гэтага працэсу. Расійскія войскі выводзяцца з іх рухомай маёмасцю згодна са штатна-табельнай укамплектаванасцю. Беларускаму боку будзе перададзена так званая "нерухомая маёмасць". Размова ідзе аб зямельных участках, будынках і іншых збудаваннях, у тым ліку — аб усёй камунікацыйнай інфраструктуры ваенных гарадкоў.

І трэцяе. Па меры вываду ўсёй размешчанай цяпер у Беларусі прыблізна трыццаціпяцітысячнай групоўкі расійскі бок абавязуецца кампенсаваць урон, нанесены навакольнаму асяроддзю і нерухомай маёмасці ў месцах дыслакацыі воінскіх фарміраванняў. Паралельна будзе забяспечвацца экалагічная бяспека вываду.

Усе гэтыя дакументы падлягаюць абавязковай ратыфікацыі парламентамі Беларусі і Расіі і ўступаюць у сілу ў дзень абмену ратыфікацыйнымі граматамі. Так што справа за прадстаўнічымі органамі ўлады, падкрэсліў Павел Казлоўскі.

Белінфарм.

Як стала вядома...

Апазіцыя не адступае

Учора стала вядома: чарговая сесія Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь пачнецца 9 лістапада. Гэта разыходзіцца з планамі апазіцыі. І вось чаму. 22 верасня яны звярнуліся са зваротам да Старшыні Вярхоўнага Савета Станіслава Шушкевіча, у якім гаворыцца аб пагрозе з боку камуністычных сіл існаванню нашай незалежнасці, аб зневажанні дзяржавы, гісторыі Беларусі, яе мовы, нацыянальных сімвалаў. "Сілы рэакцыі на Беларусі, — адзначаецца ў звароце, — дзейнічаюць заадно з камуністычнымі структурамі Расіі і такімі адыёзнымі фігурамі, як Хасбулатаў, Руцкой, Сцерлігаў, Зюганаў, крымінальны дзеяч Буракявічус, генерал Макашоў..."

Дэпутацкая апазіцыя лічыць, што ўсе антыбеларускія ініцыятывы падтрымліваюцца і ініцыіруюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь. На яе думку, такая пазіцыя ўрада выклікана перш за ўсё правалам у эканоміцы, што паставіла ў вельмі цяжкае становішча грамадства.

У звароце да Старшыні парламента апазіцыя прапаноўвала тэрмінова склікаць нечарговую сесію па пытанню "аб адстаўцы няздольнага да дзяржаўнага кіравання Савета Міністраў і аб фарміраванні кааліцыйнага ўрада Беларусі".

Але ж пакуль што вядома адно: на 9 лістапада прызначана чарговая сесія Вярхоўнага Савета.

Пётр МАКРАВУСАЎ.

Грамадзянам Рэспублікі Беларусь

Паважаныя суайчыннікі!

50 гадоў назад перадавыя часці Чырвонай Арміі ўступілі на родную шматпакутную беларускую зямлю. Пачалося доўгачаканае вызваленне беларускага народа ад фашысцкага рабства.

Трагічныя гады чалавечых ахвяр, нягод, зняваг не паставілі на калені беларускі народ. Толькі перажыць гэтыя гады фашысцкага зверства было подзвігам.

Разбураная, спаленая Беларусь выстаяла, народ не быў зламаны. Людзі розных нацыянальнасцей ад малога да старога, нашы бацькі, маці, браты і сёстры праявілі небывалую самаахвярнасць у барацьбе з ненавісным ворагам. Гэта назаўсёды ўвайшло ў гісторыю чалавецтва. У адзіным парыве воіны перамаганоснай Чырвонай Арміі, партызаны, падпольшчыкі грамілі фашыстаў. Набліжалася гадзіна вялікага вызвалення.

Наша вызваленне дасягалася вельмі дарагой цаной. У беларускай зямлі навечна засталіся загінуўшыя воіны, пахаваны мільёны лепшых яе сыноў і дачок. Узведзеныя ў іх гонар манументы, абеліскі і помнікі сталі сапраўды сімваламі дружбы і брацтва народаў, бязмежнай адданасці Радзіме, найвышэйшага патрыятызму.

Мы выказваем гарачыя словы падзякі ўсім ветэранам вайны, хто вызваляў нашу родную зямлю.

Мы заўсёды будзем памятаць нашых бацькоў, маці, братоў і сясцёр, якія аддалі свае жыцці за нашу свабоду.

Мы нізка схіляем галаву перад маці, якія абаранілі і выгадавалі сваіх дзяцей у тыя суровыя гады, з попелу адрадзілі Беларусь.

Мы назаўсёды захаваем у памяці подзвігі людзей усіх нацый і народнасцей, якія знішчылі фашызм на беларускай зямлі, будзем памятаць і шанаваць усіх удзельнікаў антыфашысцкай барацьбы.

Веліч іх подзвігу непадуладная часу.

Паважаныя суграмадзяне!

Успамінаючы тыя суровыя гады, кожны з нас міжволі думае аб сённяшнім дні. Усе мы востра адчуваем цяжар таго, што адбываецца, балюча пераносім эканамічныя цяжкасці, разрыў гістарычных сувязей. Аднак цяжкасці заўсёды аб'ядноўвалі беларускі народ. Вялікая мэта адраджэння ўзняла ў тыя далёкія гады нашу Радзіму з руін, гэта ж мэта сёння дасць магчымасць нам зрабіць нашу зямлю багацейшай і прыгажэйшай, адстаяць яе суверэнітэт. Сіла наша ў нашым адзінстве, у адзінстве людзей розных пакаленняў, нацыянальнасцей, палітычных поглядаў і веравызнанняў.

Сёння пачынаецца новы працэс умацавання гістарычных сувязей. Дружба, супрацоўніцтва, адзінства з усімі брацкімі народамі без фальшу, хлусні і падману становяцца рэальнасцю. Мы знаходзімся ў пачатку вялікага гістарычнага шляху, наперадзе велізарная карпатлівая работа. У тыя далёкія гады мы перамаглі адзінай сілай, сёння ідзе яднанне ў імя вялікіх мэт шчасця і дабрабыту кожнага чалавека.

Мы звяртаемся да ўсіх дзяржаўных органаў, працоўных калектываў, палітычных і грамадскіх арганізацый, грамадзян рэспублікі шырока адзначыць 50-гадовы юбілей вызвалення беларускай зямлі ад фашызму ва ўсіх абласцях, раёнах, гарадах і пасёлках, актывізаваць работу па ўвекавечанню памяці загінуўшых воінаў, якія гераічна змагаліся супраць фашызму, добраўпарадкаванню мемарыяльных знакаў, помнікаў і абеліскаў.

Маральны абавязак кожнага чалавека — дапамагчы нашым дарагім ветэранам. Яны вынеслі на сабе ўвесь цяжар ваеннага ліхалецця і сёння зведваюць вялікія цяжкасці, самі маюць патрэбу ў абароне.

У гэтыя юбілейныя дні жадаем ветэранам, усім грамадзянам Беларусі шчасця, дабрабыту і светлага мірнага неба.

В.КЕБІЧ,
Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

На злобу дня

С открытым забралом

выступает на защиту закона Контрольная палата. О чем и заявила на "штабных учениях" в Витебске

В дни витебских "учений", традиционно названных семинаром, сотрудники Контрольной палаты Беларуси, специализирующиеся на вопросах собственности, полностью рассекретили свои тактические "карты" и объявили о начале более решительного, широкомасштабного похода на тех, кто грабит государство. Ну, прямо, как легендарный князь Святослав: "Иду на вы!"

Роль "князя" исполнил почти что его тезка — Вячеслав Радомский, заместитель председателя Контрольной палаты (КП) и руководитель семинара. Он сделал все, чтобы сущие и возможные нарушители порядка отчуждения государственной собственности знали о семинаре, а значит, могли изучить "штабные" тайны высшего контрольного органа.

"Приходите, слушайте и мотайте на ус!" — вот мысль, с которой проводилось заблаговременное оповещение. Чем больше знающих закон, тем больше законопослушных. И тем меньше неприятных забот у проверяющих и проверяемых.

С такой "эгоистической", а по сути — общеполезной целью на семинаре был обсужден проект примерной "Методики контроля за исполнением законодательства, регулирующего отношения собственности". Викентий Сержанович, Виталий Зеленко и другие ведущие специалисты КП положили в основу "Методики" годовой опыт работников палаты, а также многочисленные идеи, рожденные в региональных инспекциях. Некоторые поправки вносились уже во время семинара, потому что его участники приехали со свежими впечатлениями.

Несомненно, это создание коллективного ума в дальнейшем претерпит новые корректировки, но уже сегодня оно должно служить своего рода "полевым уставом" для контролеров. Так считают и сами "семинаристы", и их коллеги из Департамента экономического контроля, родственных служб МВД, КГБ, Минфина, налоговых инспекций и т.д. "Методику" надо иметь под рукой и всем управленцам-хозяйственникам, депутатам.

Документ не настолько велик, насколько содержателен. Для его разработки пришлось проштудировать и соотнести в деталях 30 (тридцать!) законодательных и подзаконных актов, которыми необходимо руководствоваться при охране юридических границ в отношениях собственности. "Методика" предусматривает четкую обусловленность и поэтапность работы контролеров, перечень информативных данных, последовательность изучения документов. Сквозь все разделы "Методики" проходит требование достоверности и глубины выводов, иначе говоря — профессионализма.

4 августа 1992 года на первом заседании КП республики был рассмотрен вопрос об ущемлении интересов государства при акционировании собственности совхоза "Заднепровский" Оршанского района. Материалы готовили тогда еще "зеленые", как и все новое ведомство, контролеры витебской инспекции. И вот год спустя именно в Витебске проводит КП свой первый глобальный семинар, а речь идет опять-таки о выявлении фактов и обстоятельств разбазаривания государственного имущества.

"Совпадение" закономерное. В обществе, которое еще недавно было сверху донизу "повязано" государственно-партийной властью, управленцы вдруг стали демонстрировать невиданную бесхозяйственность, а некоторые мигом обернулись оголтелыми расхитителями. Так что главная тема семинара более чем оправдана. Место проведения — тоже, ибо у витебских контролеров есть чему поучиться.

Образцом самостоятельной "обкатки" многих принципов, нашедших сегодня отражение в "Методике", может служить работа заведующего сектором инспекции КП по Витебской области Виктора Шарковича. Его доклад, несмотря на предельную обстоятельность, слушался как "технологическая поэма". Продираясь сквозь чащобу законов и рекомендаций, нормативов "процентовок", Шаркович старался выяснить, в чьи "ворота" вела игру комиссия Витебского горисполкома при оценке приватизируемого объекта — Торгового центра с рестораном и магазином, проданными двум новым владельцам: арендному предприятию "Витмил" и коллективному предприятию "Веста".

Скрупулезное исследование привело к выводу: сделку оформили с множеством погрешностей. Договоры о купле-продаже своевременно не заключались, в печати о предстоящем отчуждении собственности не сообщили, инвентаризацию имущества не провели, объект был продан менее чем за 5 миллионов рублей в то время, как истинная стоимость его составляла около 35 миллионов...

По этому факту Хозяйственный суд области возбудил дело от имени горисполкома, дабы возвратить ему, бывшему собственнику, недоплаченное. Но пострадавшая сторона этому не обрадовалась. Наоборот, работники горисполкома попытались опровергнуть акт инспекции Контрольной палаты, явно нанося удары по своим "воротам". Тяжба закончилась в пользу города, но пока решение суда дошло до ответчиков, стоимость торгового центра поднялась до 700 миллионов рублей и, конечно, казна этих денег не получит. В лучшем случае вернется 35 миллионов. Подешевевших в двадцать раз...

История, о которой поведал Шаркович, не исключение. Оценочные комиссии, создаваемые исполкомами с привлечением специалистов Облгосимущества, вместо того, чтобы радеть о выгоде "заказчика", то есть собственности государства, местного Совета, зачастую действуют прямо противоположно. Не следует ли ввести порядок, при котором члены комиссий, "просчитавшиеся" во вред казне, должны возмещать жалованье и командировочные, полученные за время недоброкачественной работы? И не логично ли отдавать эту сумму Контрольной палате, восстановившей экономическую справедливость?

— Отчуждение госсобственности — процесс, необходимый для оздоровления общественной системы, — считает Вячеслав Радомский. — Но государство должно иметь выгоду от приватизации. Надо продавать объекты гласно, по конкурсу, чтобы отобрать из покупателей надежного инвестора, который бы не сгноил приобретенное, а продлил его жизнь с пользой для страны...

Увы, пока это еще благие пожелания. На деле нередко все происходит, как в старом солдатском анекдоте о магазине, который захватили немцы: "Пускай теперь фрицы помучаются с этими жуликами!" Так вот и государственные органы в лице их чиновников, обязанных по-хозяйски управлять собственностью, отдают ее негосударственным структурам чуть ли не в подарок, словно только и ждали избавления от ответственности за это имущество. Закон для них вроде бы и не писан.

Полбеды, когда такие действия — результат правовой неграмотности. А если за ними стоит сугубо личный расчет? С какой целью, например, управление бытового обслуживания Витебского облисполкома незаконно, по дешевке, сбыло частным лицам и "фирмам" десятки автомобилей и тракторов, механизмы, помещения? Среди приобретателей была организация во главе с сыном начальника управления...

Витебский "Облдорстрой" полтора года назад создал в Лепеле лишнее подразделение "спецработ", которые в основном сводились к покупке транспортных средств и незамедлительной продаже их частникам и прочим негосударственным субъектам с уценкой, составившей несколько миллионов рублей.

Каков же итог разбора этих безобразий на недавнем заседании облисполкома? "Ответственные" руководители получили выговоры...

Понятно, что за время, прошедшее после упомянутой шальной приватизации, рубль упал до степени, которая сделает возмещение потерь делом малообременительным. А посему законодателям следует прислушаться к мнению специалистов КП, считающих, что возвращать убытки государству нужно не в "старых ценах", а в тех, какими они стали к моменту выявления ущерба.

Начальник отдела Комитета по управлению госимуществом Республики Беларусь Виктор Перевалов, выступая на семинаре, сосредоточился на положительных сдвигах в работе своего ведомства. Комитет составил "Положение об оценке госсобственности", включающей оборотные, кассовые и валютные средства, товарные запасы, инвестиции и т.д. Грубо говоря, цена приватизируемого предприятия должна быть равна сумме, за которую можно сейчас построить такое же предприятие.

— В любом случае, — заявил оратор, — оценка отчуждаемой собственности не может быть заниженной. Лучше перебдеть, чем недобдеть.

(Окончание на 2-й стр.)

Палеміка

Мы не згодны

Заява Мінскага гарадскога клуба гістарычных ведаў і ваенна-навуковага таварыства пры цэнтральным Доме афіцэраў Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

У 1994 годзе спаўняецца 200 гадоў ад часу польскага паўстання пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі. Паколькі паўстанне распаўсюдзілася і на частцы тэрыторыі Беларусі, некаторыя прадстаўнікі інтэлігенцыі нашай рэспублікі стварылі так званы Нацыянальны арганізацыйны камітэт па святкаванню 200-годдзя гэтага паўстання. Нацыянальны аргкамітэт з гэтай нагоды апублікаваў у друку зварот да беларускага народа, а таксама працягвае публікаваць іншыя свае заклікі, прапановы, матэрыялы ("Народная газета" за 15 ліпеня і 25 жніўня 1993 г.).

У сувязі з тым, што ў звароце яго аўтары прапагандуюць фальшывую пасылку, быццам бы паўстанне Т.Касцюшкі абараняла "інтарэсы беларускага народа", і пад гэты тэзіс падганяюць іншыя надуманыя меркаванні і ацэнкі, мы лічым сваім абавязкам заявіць наступнае.

Для таго, каб правільна, гістарычна апраўдана вызначыць адносіны беларускага народа да 200-годдзя паўстання пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі, неабходна даць аб'ектыўную ацэнку перш за ўсё дзвюм з'явам у гісторыі Беларусі.

1. Гістарычная значнасць далучэння Беларусі да Расіі.

У савецкай гістарычнай навуцы даўно склалася дастаткова абгрунтаваная канцэпцыя, у адпаведнасці з якой ліквідацыя Польскай дзяржавы (нягледзячы на кансерватыўнасць і адсталасць яе грамадскага і дзяржаўнага ладу) у другой палове XVIII ст. мела рэакцыйны характар, а далучэнне Беларусі да Расіі адыграла прагрэсіўную ролю ў далейшым лёсе беларускага народа.

Выступаючы супраць гэтай навуковай канцэпцыі, сучасныя нацыяналістычныя фальсіфікатары гісторыі Беларусі перш за ўсё імкнуцца паказаць Рэч Паспалітую як бяскрыўдную федэрацыю, дзе беларускаму народу быццам бы забяспечвалася шчаслівае жыццё, а некаторыя даходзяць нават да вымыслаў, быццам і пасля Люблінскай уніі (1569 г.) Вялікае княства Літоўскае наогул заставалася юрыдычна незалежнай дзяржавай.

Тым часам у асяроддзі рэальна мыслячых даследчыкаў сустракаюць поўнае прызнанне канкрэтна-гістарычныя факты, якія сведчаць аб крайне адмоўных выніках уключэння Вялікага княства Літоўскага ў склад Рэчы Паспалітай. Так, напрыклад, доктар філалагічных навук, прафесар Белдзяржуніверсітэта, народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Н.С.Гілевіч яшчэ зусім нядаўна (у маі 1993 г.) пісаў, што працяглая і настойлівая агрэсіўная палітыка Польшчы скончылася "ліквідацыяй Вялікага Княства як незалежнай дзяржавы, поўнай стратай ім сваёй незалежнасці. На Люблінскай уніі ў 1569 г. была ўтворана Рэч Паспалітая, у якую Вялікае Княства ўвайшло як бяспраўная частка яе тэрыторыі. Гэта была адна з самых трагічных, самых чорных дат у гісторыі Беларусі. Пасля апалячванне і акаталічванне беларускага насельніцтва, разбурэнне і зруйнаванне беларускай культуры, мовы, самога духу беларушчыны пайшло нечувана шпаркімі тэмпамі" ("Народная газета", 1993, 28 мая, с.2).

І вось, нягледзячы на трагедыю дэнацыяналізацыі беларусаў у Рэчы Паспалітай, фальсіфікатары гісторыі імкнуцца ўсяляк ачарніць далучэнне Беларусі да Расіі. Аднак у складзе Расіі ва ўмовах роднасці беларускай і рускай моў, пры адсутнасці моўнага бар'ера беларусы змаглі атрымліваць у значна больш шырокіх маштабах сярэднюю і вышэйшую адукацыю. З іх асяроддзя выйшлі не толькі многія высокія чыноўнікі, афіцэры і генералы, але таксама выдатныя дзеячы культуры, вучоныя і пісьменнікі.

На блізкай па роднасці расійскай глебе яшчэ ў XIX ст. з'явіліся шырока вядомыя класікі беларускай літаратуры, стала магчымым беларускае нацыянальнае адраджэнне пачатку XX стагоддзя.

У гэтым працэсе асабліва важна тое, што спыненне дэнацыяналізацыі беларусаў з боку Польшчы спрыяла фарміраванню беларускай нацыі. Пры Савецкай жа ўладзе беларуская нацыя стварыла сваю сацыялістычную рэспубліку, дабілася небывалага прагрэсу ў развіцці адукацыі, навукі, літаратуры, мастацтва, ва ўздыме нацыянальнай культуры. Беларусь мае 35 ВНУ, Акадэмію навук, кансерваторыю, кніжныя выдавецтвы, бібліятэкі, тэатры, клубы.

Толькі праз прызму гэтых гістарычных фактаў неабходна глядзець і на паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі. Нягледзячы на ўвесь асабісты дэмакратызм самога Т.Касцюшкі, ён узначаліў барацьбу за аднаўленне Рэчы Паспалітай у межах да 1772 года, што азначала вяртанне Беларусі да той, самай трагічнай сітуацыі, да паланізацыі і акаталічвання, аб чым так вобразна сказаў пісьменнік Ніл Гілевіч.

Такім чынам, паўстанне пад кіраўніцтвам Т.Касцюшкі было нацыянальна-вызваленчым толькі для польскага народа і толькі ў межах імкнення захаваць сваю польскую дзяржаўнасць і нацыянальную незалежнасць. Разам з тым польскае паўстанне 1794 года ставіла і рэакцыйныя захопніцкія задачы — вярнуць пад уладу магнацка-шляхецкай Рэчы Паспалітай раней акупіраваныя землі ўсходнеславянскіх народаў. А гэта азначае, што для Беларусі польска-шляхецкае паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі не было ні прагрэсіўным, ні нацыянальна-вызваленчым.

Вось чаму ў зваротах так званага Нацыянальнага аргкамітэта фальшыва гучыць сцвярджэнне, што ў 1794 годзе беларусы сумесна з палякамі змагаліся "супраць іншаземных акупантаў", "за свабоду Бацькаўшчыны". Калі ж для палякаў акупантамі сталі Аўстрыя, Прусія і Расія, то для беларусаў самым жорсткім акупантам на працягу двухсот гадоў паказала ўжо сябе польская шляхта Рэчы Паспалітай. Ні аб якой свабодзе беларускай Бацькаўшчыны пры вяртанні прыгнёту польскай шляхты не магло быць і гаворкі.

Імкнучыся стварыць у сваіх чытачоў ілюзію, быццам бы праграмай паўстання вырашалася і пытанне аб беларускай дзяржаўнасці, аўтары звароту да беларускага народа прыдумалі, нібы 24 сакавіка 1794 г. была створана Найвышэйшая Рада Вялікага княства Літоўскага. Але тады быў створаны зусім іншы орган — Найвышэйшая Рада Літоўская як цэнтр па кіраўніцтву паўстання на тэрыторыі Літвы і Беларусі. Гэта рада выдавала нават у Вільні польскую газету і звярталася да беларусаў на польскай мове. Так званы Нацыянальны аргкамітэт, выдаючы ў якасці галоўнага кіраўніка паўстанцкага войска ў Вялікім Княстве толькі Якуба Ясінскага, утаіў ад сваіх чытачоў, што ў самы разгар паўстання Касцюшка нават спыніў дзейнасць Найвышэйшай Рады і звольніў Ясінскага ад камандавання, прыцягнуўшы тут да кіраўніцтва паўстанцамі тых, хто не ішоў далей тэрытарыяльных патрабаванняў польскай шляхты ў адносінах да Беларусі.

Але стаўшы на шлях фальсіфікацыі самога характару паўстання, Нацыянальны аргкамітэт дэзінфармуе ў сваім звароце чытачоў і аб іншых падзеях на тэрыторыі Беларусі. Сцвярджэннем, быццам тут у барацьбе прымалі ўдзел "шляхта, сяляне, мяшчане", аўтары звароту ўтойваюць класавы характар таго, што адбывалася. Пад націскам рэакцыйных сіл Т.Касцюшка не змог ліквідаваць феадальна-прыгонную сістэму, бо нават частковыя ўступкі сялянам сустракалі супраціўленне памешчыкаў. Таму і ў Польшчы, і ў Беларусі сялянства не стала сацыяльнай апорай паўстання і паўстанне не ператварылася ва ўсенароднае. Яно распаўсюдзілася толькі на частку Беларусі.

Ініцыятары правядзення юбілею ў сваім звароце ўтойваюць і той факт, што на тэрыторыі Беларусі ў паўстанні 1794 г. прымала ўдзел толькі частка дробнай і сярэдняй шляхты. У Беларусі ў радах паўстанцаў знаходзілася таксама польская шляхта, якая адстойвала не толькі свае сацыяльныя, але і агрэсіўныя нацыянальныя імкненні. З ёй у значнай ступені салідарызавалася і акаталічаная шляхта беларуская.

Такім чынам, паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі не абяцала ніякіх выгад не толькі эксплуатаванаму прыгоннаму сялянству, але і ўвогуле беларускаму народу з пункту гледжання яго нацыянальных інтарэсаў. Далейшыя падзеі паказалі, што польская шляхта сваімі агрэсіўнымі дамаганнямі, імкненнямі акаталічваць і паланізаваць беларускае насельніцтва нават у складзе Расіі, сваёй канфрантацыяй і мяцежнымі дзеяннямі выклікала ў адказ узмацненне русіфікацыі з боку царызму і тым самым моцна ўскладняла становішча беларусаў.

2. Роля А.В.Суворава ў гісторыі беларускага народа.

Так, А.В.Суворaў па волі рускага царызму ўдзельнічаў у падаўленні паўстання пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі і гэтым садзейнічаў ліквідацыі польскай дзяржаўнасці. Але разам з тым А.В.Суворaў перашкодзіў і вяртанню Беларусі пад прыгнёт польскай шляхты ў Рэчы Паспалітай. А гэта азначае, што А.В.Суворaў не адыграў тады адмоўнай ролі ў гісторыі беларускага народа.

Неаб'ектыўныя аўтары спасылаюцца яшчэ на страты ад ваенных дзеянняў расійскай арміі на тэрыторыі Беларусі. Але вайна ёсць вайна. А калі ўжо гаварыць аб стратах таго часу, то ў іх у першую чаргу вінаваты тыя, хто распачаў у 1794 г. захоп беларускіх земляў і вяртанне іх пад ярмо польска-шляхецкай акупацыі.

А.В.Суворaў вядомы ў гісторыі як стваральнік новай, прагрэсіўнай ваеннай навукі, у якой пакладзена ў аснову павага да радавога салдата, перакананне ў тым, што забяспечыць поспех любой арміі могуць перш за ўсё свядомыя дзеянні радавых воінаў.

Звязаўшы свой гістарычны лёс з Расійскай дзяржавай, беларускі народ сумесна з рускім і іншымі народамі ўдзельнічаў у вызваленчай вайне 1812 года супраць напалеонаўскага нашэсця, якое мела на мэце ператварыць Расію ў калонію французскіх захопнікаў, а беларусаў зноў вярнуць пад ярмо магнацка-шляхецкай Польшчы.

У гэтай бязлітаснай барацьбе супраць магутнейшых сіл іншаземных захопнікаў вырашальную ролю адыграла сувораўская ваенная навука. Камандны састаў расійскіх войск, узначалены геніяльным палкаводцам Кутузавым, вырас з сувораўскай школы і кіраваўся сувораўскай "навукай перамагаць". Менавіта такія палкаводцы і камандзіры маглі падтрымаць ідэю народнай вайны супраць іншаземных захопнікаў ("дубина народной войны" — паводле вызначэння Льва Талстога).

Вось чаму да ўсяго станоўчага, што было звязана з імем А.В.Суворава, захавалі сваю глыбокую павагу і народы Савецкага Саюза. Вось чаму імя выдатнага рускага палкаводца натхняла шматнацыянальную Чырвоную Армію ў гады Вялікай Айчыннай вайны супраць гітлераўскага нашэсця, вось чаму тады быў уведзены ордэн Суворава для ўзнагароды генералаў і афіцэраў за іх умелае камандаванне войскамі, вось чаму ў тыле ворага на тэрыторыі Беларусі імя Суворава насілі 40 партызанскіх атрадаў.

Аказваючы дапамогу ў аднаўленні народнай гаспадаркі ў раёнах, якія вызваляліся ад фашысцкіх захопнікаў, саюзны ўрад прадугледзеў стварэнне ў буйных гарадах сувораўскіх ваенных вучылішчаў для дзяцей воінаў Савецкай Арміі, партызан і сірот, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх акупантаў. У 1953 годзе было адкрыта Мінскае сувораўскае вучылішча.

Ва ўсім свеце ўстанавілася традыцыя прымаць ад мецэнатаў, дабрачынцаў, заснавальнікаў, стваральнікаў разнастайных фондаў дары з тымі найменнямі, якія яны прапануюць, або з назвамі ў гонар саміх дарыльшчыкаў (Нобелеўская прэмія, Трацякоўская галерэя...). Дык чаму ж русафобы дабіваюцца, каб беларускі народ праявіў няўдзячнасць і непавагу да шчодрага дару Савецкай дзяржавы і народаў СССР — Мінскаму сувораўскаму вучылішчу, што атрымала найменне ў гонар вялікага Суворава, які да таго ж яшчэ абараняў Беларусь ад заняволення польскай шляхтай, ад апалячвання і дэнацыяналізацыі? Чаму група інтэлігенцыі, якая прысвоіла сабе статус Нацыянальнага аргкамітэта, патрабуе змяніць назву Мінскага сувораўскага вучылішча?

Вельмі непрыстойна выглядае і абурэнне Нацыянальнага аргкамітэта тым, што ў населеных пунктах імем Суворава названы вуліцы, што імя А.В.Суворава носяць некаторыя калгасы. Для многіх жа калгаснікаў і іншых жыхароў Беларусі апрача ўсяго імя А.В.Суворава засталося дарагім ад часоў Вялікай Айчыннай вайны, асабліва ў сувязі з іх удзелам у партызанскім руху. Гістарычна поўнасцю абгрунтавана таксама існаванне ў г.Кобрыне (Брэсцкая вобласць) мемарыяльнага музея А.В.Суворава. Знішчэнне створаных раней музеяў разглядаецца ў цывілізаваных краінах як праяўленне вандалізму.

❑

Такім чынам, рэальныя факты сведчаць аб тым, што ініцыятары нічым не абгрунтаванага і непатрэбнага нашаму народу святкавання ў Беларусі 200-годдзя польскага паўстання пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі імкнуцца ўчыніць насілле над гістарычнай рэчаіснасцю з мэтай выклікаць варожыя адносіны да Расіі і да рускага народа. Для гэтага і намаганні паўстаўшай шляхты, накіраваныя на вяртанне беларусаў пад нацыянальны прыгнёт у Рэчы Паспалітай, "аргкамітэт" імкнецца выдаць за барацьбу беларускага народа супраць "рускіх акупантаў", "за свабоду Бацькаўшчыны". Дзеля гэтага робяцца і самыя адмоўныя акцэнты на асобе А.В.Суворава.

Апрача таго, выдуманая шырокамаштабная кампанія ў сувязі з 200-годдзем польскага паўстання пад кіраўніцтвам Т.Касцюшкі, як бачна, мае таксама на мэце адцягнуць увагу грамадскасці ад маючага адбыцца святкавання 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх акупантаў.

В.Вайцяхоўскі, старшыня Мінскага гарадскога клуба гістарычных ведаў, доктар эканамічных навук, прафесар.

А.Яцэнка, старшыня ваенна-навуковага таварыства пры цэнтральным Доме афіцэраў МА Рэспублікі Беларусь, генерал-лейтэнант у запасе.

Члены клуба гістарычных ведаў і ваенна-навуковага таварыства:

К.Дамарад, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

В.Даўжонак, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Д.Жмуроўскі, доктар гістарычных навук, прафесар, Герой Савецкага Саюза.

А.Жураўскі, член-карэспандэнт АНБ.

А.Залескі, доктар гістарычных навук, прафесар.

А.Капылоў, старшыня ваенна-гістарычнай секцыі клуба гістарычных ведаў, генерал-маёр у адстаўцы.

В.Мілаванаў, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

В.Палуян, доктар гістарычных навук, прафесар.

А.Піскуноў, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Л.Побаль, доктар гістарычных навук, прафесар.

Я.Прымераў, доктар гістарычных навук, прафесар.

С.Ткачоў, кандыдат эканамічных навук.

25 жніўня "Народная газета" надрукавала Зварот нацыянальнага аргкамітэта па святкаванню 200-годдзя паўстання пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі. І вось Мінскі гарадскі клуб гістарычных ведаў і ваенна-навуковага таварыства пры цэнтральным Доме афіцэраў Міністэрства абароны робяць контрзаяву. Нават няўзброеным вокам заўважаеш тэндэнцыйныя падыходы да разгляду важнага гістарычнага пытання. А таму рэдакцыя адначасова дае і пункт гледжання апанента, выкладзены ў артыкуле доктара філасофскіх навук Уладзіміра Конана.

"Хто пра хату, а хто пра папату"

Уладзімір КОНАН, доктар філасофскіх навук

Няўдзячная гэта справа — дыскутаваць з тэндэнцыйнай палітычнай заявай "клуба гістарычных ведаў" пры Доме афіцэраў. Бо клуб ёсць, а ведаў, на жаль, няма. Можна прыстойна спрачацца нават з самымі зацятымі палітычнымі праціўнікамі. Уся справа ў стылі, які, вядома ж, ёсць люстэрка чалавека. У заяве выкарыстаны стандартныя прыёмы былых парткамаў, іншых ідэалагічных службаў былога Савецкага Саюза. Тут і здзекліва-злыя двукоссі, і "так званы Нацыянальны аргкамітэт", і "тэрыторыя Беларусі" замест жывой Беларускай дзяржавы з яе тысячагадовай гісторыяй, і спасылкі на "даўно складзеныя канцэпцыі ў савецкай гістарычнай навуцы". Урэшце, прыём, які ў рыторыцы называецца **клімаксам**: "сучасныя нацыяналістычныя фальсіфікатары гісторыі Беларусі", якія імкнуцца штосьці і касьці "ачарніць".

Навуковая спрэчка не атрымалася. У "Народную газету" актывісты клуба прыслалі не вынікі сваіх даследаванняў, а разграфлёную па пунктах выпіску з пратакола свайго чарговага пасяджэння, скапіраваную па матрыцах ідэалагічных установак былых парткамаў, райкамаў і тых, хто быў над імі. Але гэты пратакол побач з актывістамі палітызаванага клуба падпісалі мае калегі па Акадэміі навук лінгвіст А.Жураўскі, гісторык В.Палуян, археолаг Л.Побаль. Паважаючы гэтых вучоных і чытачоў газеты, я ўсё ж пагадзіўся даць нейкі каментарый да гэтай заявы.

Пачну з гістарычных слоў-назваў, з іх рэальнай семантыкі.

Сёння, на жаль, не толькі дылетанты, але і асобныя гісторыкі польскай і савецка-расійскай арыентацыі называюць гістарычную Рэч Паспалітую, утвораную Люблінскай уніяй 1569 года, "польскай дзяржавай", забываючы (тэндэнцыйна ці па гістарычнай наіўнасці), што яна складалася з Вялікага княства Літоўскага, ядром якога, паводле слоў Ф.Багушэвіча, была Беларусь, і Каралеўства Польскага. Пры гэтым Літва-Беларусь захавала за сабою палітычную, адміністрацыйную, ваенную і фінансава-эканамічную аўтаномію. Іншая справа, што ў канцы XVII—XVIII ст. "польскі бок" імкнуўся ажыццявіць ціхі "аншлюс" Беларусі і Літвы, пашырыў там сваю моўна-культурную экспансію.

Але гэтыя імперскія амбіцыі Польшчы зусім не адмяняюць гісторыка-прававога факта — наяўнасці аўтаномнага Вялікага княства Літоўскага — беларуска-літоўскай дзяржавы.

Давайце ўспомнім, што і Савецкі Саюз у Заходняй Еўропе, і ЗША наіўныя людзі называлі нейкай міфічнай Расіяй. А між іншым у гэтай "Расіі" была куды больш багатая нацыянальная, гістарычная і культурная разнастайнасць, чым у Заходняй Еўропе і ЗША, разам узятых. Не блытайце, паважаныя калегі, тэрміны! Тым больш што ў вашым клубе ёсць дыпламаваныя лінгвісты і нават члены-карэспандэнты Акадэміі навук.

Усё іншае ў заяве вынікае з гэтай тэрміналагічнай блытаніны. Не Каралеўства Польскае заваявала Беларусь і Літву, а Расійская імперыя, якая пачала сваю экспансію на Беларусь не ў канцы XVIII ст., а за 250 гадоў да падзелу федэратыўнай Рэчы Паспалітай (а не Польшчы, як думаюць некаторыя еўрапейцы і былыя "савецкія людзі"). Незалежна ад спрэчак наконт таго, хто быў Т.Касцюшка, паляк ці беларус (паводле той жа "савецкай гістарычнай навукі", зафіксаванай у "Беларускай Савецкай Энцыклапедыі", ён усё ж належаў да старадаўняга беларускага шляхецкага роду), паўстанне пад яго кіраўніцтвам аб'ектыўна было накіравана на дзяржаўнае адраджэнне не толькі Польшчы, але таксама Беларусі і Літвы. Таму ініцыятарамі святкавання 200-годдзя вызваленчага паўстання 1794 года выступілі не "фальсіфікатары", як "изящно" паўтараюць аўтары заявы, узнаўляючы палітычныя выпады бальшавіцкіх ідэолагаў, а вядомыя гісторыкі, іншыя вучоныя Беларусі, Літвы, Украіны і Польшчы, якія сабраліся 28 чэрвеня — 2 ліпеня гэтага года на сваю прадстаўнічую навуковую канферэнцыю пад назвай "Рым-4".

Што датычыць інвектывы сяброў клуба, быццам бы "фальсіфікатары" імкнуцца паказаць Рэч Паспалітую як "бяскрыўдную федэрацыю", у якой беларусам забяспечвалася "шчаслівае жыццё", а нашае княства заставалася юрыдычна незалежнай "дзяржавай", то на гэта ёсць просты адказ, зафіксаваны ў наіўным афарызме: "Няма ў жыцці шчасця!" Ва ўсялякім выпадку, поўнага і гарманічнага. А тым больш для ўсіх. Бо дзяржавы, якія складаюць федэрацыю, становяцца ўзаемна залежнымі. Гэта паказаў вопыт савецкай федэрацыі — СССР.

Усё іншае ў заяве — суцэльная апалагетыка Расійскай імперыі, якая быццам ашчаслівіла беларусаў, "пераробляючы" іх на расійскі капыл і выхоўваючы "адукаваных" беларусаў, якія ў сваёй большасці выракаліся матчынай мовы і свайго беларускага першародства. Заадно выракаліся сваіх "простых" сялянскіх бацькоў. Настальгія па Расійскай імперыі, якую аднавілі бальшавікі ў нашым стагоддзі, — безнадзейная і марная справа. Рана ці позна ўсе імперыі распадаюцца. Расійская імперыя была апошняй. Гэта прадбачыў расійскі вучоны і апалагет вялікарасійскай імперскай дзяржаўнасці Канстанцін Лявонцьеў. І перажыў гэтае сваё прароцтва як асабістую трагедыю. Падзенне вялікіх імперый — сапраўды трагедыя. Але ж нідзе не дзенешся, бо нельга ісці супраць "ражна гісторыі".

Яшчэ большай трагедыяй (не толькі для палякаў, беларусаў і літоўцаў, але і для ўсёй Еўропы) былі тры падзелы Польска-беларуска-літоўскай дзяржавы ў канцы XVIII ст. паміж Расіяй, Аўстрыяй і Прусіяй. Бо якраз ужо тады завязаліся ў Еўропе вузлы нацыянальных супярэчнасцей, якія прывялі ў XX ст. да дзвюх сусветных войнаў. Але гэта — асобная геапалітычная і гістарычная праблема, якую немагчыма раскрыць у кароткім адказе на заяву, накіраваную супраць адраджэння праўдзівай беларускай гісторыі.

Тадэвуш Касцюшка — гістарычная асоба не толькі славянскага, але і сусветнага значэння. Змагар супраць усіх формаў каланіялізму. Герой вызваленчай вайны Злучаных Штатаў Амерыкі ў 1776—1783 гг. Пра яго ўзнёсла напісалі расійскія гісторыкі, і гэта зафіксавана ў расійскіх савецкіх энцыклапедыях. Для шматпакутнай Беларусі паўстанне пад яго кіраўніцтвам было рэальным шанцам пачаць адраджэнне сваёй дзяржаўнасці і культуры яшчэ ў канцы XVIII — пачатку XIX ст. Яго паражэнне прычынілася да таго, што даводзіцца пачынаць будаваць беларускую дзяржаву сёння, праз 200 гадоў, калі бальшавіцкая дэспатыя паставіла наш народ ля бездані гістарычнага нябыту.

Помнікі Т.Касцюшку ёсць не толькі ў Польшчы і ЗША. У Аўстраліі яго імем названа самая высокая гара. Няхай жа і наш, беларускі юбілей паўстання 1794 года стане этапам нашага дзяржаўнага адраджэння. Няхай Расія славіць сваіх герояў, а Беларусь — сваіх.

Што ва ўрадзе?

Нафтавая рака ў рынaчным рэчышчы

Пад старшынствам Вячаслава Кебіча ў Доме ўрада адбылося чарговае пасяджэнне Прэзідыума Савета Міністраў.

У мэтах паспяховага вырашэння энергетычнай праблемы і далейшага развіцця рынaчных адносін прынята пастанова "Аб удасканаленні парадку ўвозу і перапрацоўкі нафты, рэалізацыі нафтапрадуктаў у Рэспубліцы Беларусь". У адпаведнасці з гэтым дакументам, які прэм'ер-міністр назваў "сапраўды рынaчным", усе суб'екты гаспадарання незалежна ад форм уласнасці з 1 кастрычніка г.г. надзяляюцца правам ажыццяўляць аптовы і рознічны гандаль нафтай і нафтапрадуктамі без атрымання ліцэнзій і без перарэгістрацыі сваіх устаноўчых дакументаў. Рэалізацыя нафты і нафтапрадуктаў у рэспубліцы пачынаючы з кастрычніка будзе ажыццяўляцца ўсім спажыўцам па свабодных (дагаворных) цэнах, але не вышэйшых за сусветныя. Увоз і вываз нафты і нафтапрадуктаў у Беларусі не абмяжоўваюцца, калі гэта не супярэчыць міжнародным і міжурадавым пагадненням. Органам дзяржаўнага кіравання забаронена ўмешвацца ў дагаворныя адносіны пастаўшчыкоў нафты з нафтаперапрацоўчымі прадпрыемствамі.

На пасяджэнні разгледжан таксама шэраг іншых пытанняў.

Служба інфармацыі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь — Белінфарм.

Ад Камітэта па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі

Камітэт па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі нагадвае, што прыём работ на атрыманне Дзяржаўных прэмій Рэспублікі Беларусь 1994 года праводзіцца да 1 лютага 1994 г.

Работы прадстаўляюцца ў камітэт у адпаведнасці з Палажэннем аб прэміях, зацверджаным пастановай Прэзідыума Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 19 чэрвеня 1992 года нумар 1723-XII.

Па ўсіх пытаннях, звязаных з вылучэннем работ і афармленнем прадстаўлення, звяртацца ў камітэт, які знаходзіцца па адрасу: 220072, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 66, пакой 317 (III паверх), тэлефоны: 39-54-56, 39-31-11.

На злобу дня

С открытым забралом

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Такая точка зрения совпадает с позицией Контрольной палаты. Однако, будучи соратниками в теории, эти два органа на практике пока еще не вполне притерлись друг к другу. Случается, чиновники Госимущества вольно или невольно содействуют нарушениям порядка смены форм собственности, слабо контролируют самодеятельность местных органов власти. В том же Витебске горисполком, не получив разрешения Совета народных депутатов, отдал в пользование негосударственным структурам здания, являющиеся историко-архитектурным наследием. Необоснованность этих сделок подтвердил Хозяйственный суд области, но руководство Облгосимущества грудью встало на защиту... ответчиков по делу. Прискорбно, что Контрольной палате в таких случаях приходится доказывать свою правоту тем, кто по службе обязан соблюдать законные нормы регулирования отношений собственности.

Порой создается впечатление, что одни лишь контролеры болеют за госбюджет и прочие национальные фонды. Начальник инспекции по Гродненской области Виктор Кудрявец рассказал о том, как вопреки закону, запрещающему приватизацию спиртзаводов, волковысские власти продали именно такое предприятие обществу с ограниченной ответственностью, где устроен сын председателя райисполкома "со товарищи". Уставной документ был фальсифицирован, регистрацию "сыновней фирмы" оформили задним числом. Облуправление Госимущества на сигнал КП не отреагировало, не говоря уже о районных блюстителях закона. Что районные, если республиканская Прокуратура четвертый месяц молчит по этому поводу? А прибыль от спирта течет в карманы узкого круга лиц. Может, не такого уж и узкого?..

Вопросы с криминальным подтекстом возникали на семинаре не раз. Ребром их ставили работники отдела по борьбе с экономической преступностью Витебского УВД. Они сетовали, что не находят в актах Контрольной палаты прямого указания, на кого можно заводить уголовное дело. Приходится поэтому повторять путь контролеров, ориентируясь на судебную перспективу.

Об усилении ответственности должностных лиц, допускающих "утечку" госимущества, говорил и заместитель директора Департамента экономического контроля Республики Беларусь Борис Савченко. По его мнению, "Методикой", разработанной в Контрольной палате, следует побыстрее вооружить его коллег, правоохранительные органы, ведомственных ревизоров. Будет легче работать. В то же время участники семинара говорили об отсутствии четкого механизма взыскания ущерба от так называемой упущенной выгоды. Само это понятие расплывчато, а мера ответственности за него не определена в законе.

И ведь правда. То, что немыслимо для владельца частного предприятия, — норма поведения для нашего, государственного "хозяина". Один из высокопоставленных чиновников Госкомпрома самолично направил часть бюджетных средств, выделенных на развитие науки, на финансирование разработок по внутренним проблемам одного из предприятий. А руководитель объединения "Горизонт", получив кредит из Германии на техническое перевооружение, пустил валюту на закупку импортных кинескопов во имя сиюминутной выгоды. Разве поступил бы так настоящий собственник?

Приводились и такие факты. В Шумилинском районе при нехватке зерноуборочных комбайнов эти машины продали по 2 миллиона рублей. А за новые надо платить по 40 миллионов! Из Витебской области идет за рубеж лес по демпинговым ценам в 22 доллара за кубометр вместо 50. Сбывая кругляк взамен пиленой древесины, здесь упустили уже 5 миллиардов рублей, и никто пока за это не ответил...

За один год работы Контрольная палата вернула государству 80% выявленного контролерами ущерба. Но кому персонально дали по шапке?

Являясь высшим в республике органом экономического надзора, КП не располагает даже теми карательными возможностями, которыми обладал Комитет народного контроля. Тот мог "устроить" исключение из партии, а значит — потерю начальственного кресла. А чем может напугать Контрольная палата? Штрафом в три оклада? Хозяйственным судом, который личному кошельку — как слону дробина? Ну, наконец, обращением в прокуратуру, чего пока ни разу не случалось. Правда, терпение контролеров, кажется, уже подходит к пределу...

КП — не особое совещание сталинской эпохи, не следственная комиссия. Задача палаты — добиваться выполнения законов, берегущих государственное достояние. Впрочем, почему добиваться, а не требовать? А для этого более тесное, исключающее дубляж сотрудничество с ближайшими "союзниками" — милицией, КГБ, Департаментом экономического контроля, налоговыми службами — просто необходимо. Не случайно ведь представители этих ведомств были приглашены на семинар и договорились укрепить взаимосвязь. Это наверняка поможет Контрольной палате занять свое место в системе регулирования отношений собственности.

Пока же очертания этого места несколько зыбки. И делает их такими прежде всего несовершенное законодательство. Ушатом холодной воды явилось для контролеров решение, принятое последней сессией Верховного Совета, которым внесена поправка в Закон о местном хозяйствовании и местном самоуправлении. Отменен пункт об исключительной компетенции сессии местных Советов по определению и изменению правового режима собственности. Эта "привилегия" передоверена исполкомам. Следовательно — отдельным чиновникам. Теперь они уполномочены, не советуясь с депутатами, решать вопросы продажи казенной собственности, будь то пивной ларек или ресторан, мастерская или завод. Сессия, представляющая интересы тысяч избирателей, может даже не узнать, что, где, когда, кому и за сколько уступили?

Одним махом, по существу, легализованы все сомнительные акты приватизации, совершенные с благословения исполкомов еще до поправки в законе, включен зеленый свет для повторения подобных скоропалительных сделок. И, безусловно, — созданы серьезные препятствия для работы КП и других органов, призванных защищать государственную собственность от дешевой распродажи далеко не в лучшие руки.

— Неверный шаг с точки зрения экономики, хозяйственной практики и политики, — утверждает по этому поводу Вячеслав Радомский. — Необходимо вернуть местным Советам отобранную у них прерогативу в распоряжении своей собственностью. Понятно, что мы обязаны соблюдать любой закон, пусть и неуклюжий, и даже ошибочный, но полномочия Контрольной палаты предполагают ее участие в формировании такого законодательства, которое обеспечит нормальное функционирование экономики в безупречном правовом режиме. Будем добиваться отмены этой каверзной поправки.

По словам Радомского, Контрольная палата должна иметь право давать указания Департаменту экономического контроля, КРУ, налоговым инспекциям, чтобы они, пользуясь своими полномочиями, принимали меры к реализации предписаний КП. Плохо то, что в Беларуси нет закона о системе государственного контроля, ее структуре, включающей Контрольную палату как парламентский, наиболее независимый надзорный орган, Департамент экономического контроля как орган правительственный, ведомственные службы и т.д. Права, обязанности и характер взаимодействия всех уровней контроля должны быть оговорены в специальном законе и в особой главе Конституции. Если этого не сделать, все существующие нормативные акты, относящиеся к госконтролю, останутся несостыкованными, противоречивыми и во многом бесполезными.

Проблем, возникающих в ходе оценки и отчуждения государственной собственности, множество. Решать их нужно незамедлительно. Контрольная палата накопила пакет предложений и в порядке законодательной инициативы передала их в Верховный Совет. Там эти документы и затерялись...

Отношения собственности — фундамент всякой нормальной экономики. В СССР этих отношений не было вообще, и сейчас мы только начинаем их формировать. При этом видим, как люди, по долгу совести и службы обязанные сохранять и приумножать общенациональное добро, расшвыривают его как попало и кому попало под предлогом приватизации. И если сегодня не остановить этот процесс, завтра нечего будет приватизировать даже в полном соответствии с законом. Хотя к тому времени закон, возможно, станет идеальным...

Сергей БУТКЕВИЧ.

Народная газета

КО ДНЮ НЕМЕЦКОГО ЕДИНСТВА

Три года вместе

Гельмут Коль: с экономическими и социальными трудностями мы справимся. Но более важным и трудным является вопрос, как мы будем относиться друг к другу в объединенной Германии.

Когда три года назад, 3 октября 1990 года, было торжественно закреплено объединение Германии, лишь немногие догадывались, насколько это событие изменит страну. Позади остались не только четыре десятилетия социалистического господства в Восточной Германии. Для западных немцев этот день тоже был переломным моментом. Начался совершенно новый период истории — единственный в своем роде.

Никогда прежде два государства одной нации, принадлежавшие почти полвека к совершенно различным политическим системам, не совершали подобного шага. И уже вскоре выяснилось, что объединение 17 миллионов человек бывшей ГДР с 60 миллионами западных немцев не может быть осуществлено, как многие в то время считали, в форме простого вступления в демократическое боннское правовое государство с его цветущей экономикой и высокоразвитой социальной системой.

Многие политики и большинство граждан в обеих частях Германии поначалу действительно недооценили трудности объединения. Это пришлось недавно признать даже федеральному канцлеру Гельмуту Колю, когда он на торжественном заседании в память народного восстания в ГДР 17 июня 1953 года заявил в старом берлинском рейхстаге: "Нам еще предстоит долгий путь к внутреннему единству. С экономическими и социальными трудностями мы сможем справиться. Это будет длиться дольше и будет стоить дороже, чем большинство из нас, в том числе и я, предполагали. Но на дальнюю перспективу более важным и трудным является вопрос, как мы будем относиться друг к другу в объединенной Германии".

Собственно говоря, объединение началось уже 1 июля 1990 года с создания финансового союза и с радостно встреченным введением германской марки в тогдашней ГДР. Этот шаг должен был в будущем определять темпы и ход процесса объединения. Он продемонстрировал катастрофическое состояние экономики ГДР и привел не только к краху многих искусственно поддерживаемых государством фирм, но и к развалу восточноевропейского рынка. К тому же он безжалостно вскрыл скрываемый до этого истинный потенциал безработицы в Восточной Германии.

У пяти новых земель при вступлении в рыночную экономику не было ни одного существенного пункта в активе. Им пришлось начинать с нуля. Самую большую проблему для них представляла жесткость процесса изменения промышленной структуры и связанные с этим негативные социальные последствия. Низкий уровень пенсий был приведен в соответствие с западногерманским, заработную плату пришлось поднимать быстрее, чем планировалось, большие средства расходовались на финансовую поддержку безработных и на программы занятости. К этому следует добавить высокие ожидания людей, которые значительно опережали реальность.

К настоящему времени низшая точка экономического спада, кажется, пройдена. Большие успехи достигнуты прежде всего в реконструкции полностью устаревшей системы коммуникаций, пришедшей в упадок дорожной сети и железных дорог. Сближение жизненных условий между Востоком и Западом в жилищной сфере происходило в тяжелейших условиях. Для возврата прежним владельцам отнятой у них собственности или выплаты компенсации за нее, для урегулирования сложных вопросов была создана правовая база, а управленческие структуры постепенно учатся жить в изменившихся условиях. В конце концов таким образом удалось создать предпосылки для самофинансирующегося подъема в жилищном строительстве — в той отрасли народного хозяйства, которая в кризисные времена постоянно выполняет функцию источника новых импульсов.

Улучшается инвестиционный климат. Растет число предприятий, которые уже получают прибыль. Но безработица будет еще долго оставаться предметом большой заботы. Не хватает рабочих мест прежде всего в промышленности.

Серьезными представляются и психологические трудности. 40 лет разъединения создали в головах и сердцах людей барьеры, которые сразу не преодолеть. К этому добавляются и тяжелое выяснение отношений с людьми, несущими и делящими ответственность за прежний коммунистический режим, и трудная адаптация к изменившимся условиям жизни и ритму труда рыночного хозяйства по сравнению с потерпевшей крах социалистической системой.

Основные направления германской внешней политики, по словам министра иностранных дел Клауса Кинкеля, не изменились. Государственный принцип прежней ФРГ — идея свободы и прав человека, приверженность Западу и совместная ответственность за создание Европы будущего — сохраняет свою значимость и для новой Германии.

Материалы представлены посольством Федеративной Республики Германия в Беларуси.

Хронология событий от раскола до единства

— Потсдамская конференция (17.07 — 02.08.45 г.) глав государств и правительств СССР, США и Великобритании принимает решение: строительство демократического государства и соответствующих органов власти в Германии; экономика Германии должна оставаться единой. Германская территория восточнее Одера и Лаузицкой Нейсе передается в подчинение польской администрации. 12—14 миллионов немцев изгоняются или вынуждены бежать, при этом около 2 миллионов погибают. Создается Совет министров иностранных дел для подготовки договора о мире.

— Строительство Берлинской стены (13.08.61 г.) —увеличивается поток беженцев из ГДР. Строительством стены ГДР отгораживает западный сектор, чтобы остановить "голосование ногами" против режима СЕПГ. Граница с Федеративной Республикой Германия оснащается все более совершенными заграждениями. Жестоким насилием предотвращается "измена республике". С 13.08.61 г. по 17.08.62 г. расстреливают или смертельно ранят 32 человека во время преодоления пограничных заграждений.

— 13.02.89 г. В Дрездене полиция и подразделения госбезопасности разгоняют участников демонстрации, выступающих за права человека, свободу слова и прессы.

— 03.08.89 г. Поскольку 80 граждан ГДР, желающих выехать, проникают в здание постоянного представительства Федеративной Республики Германия в Восточном Берлине, представительство вынуждено закрыть доступ посетителям. До конца июля 46343 человека смогли легально покинуть ГДР.

— 11.09.89 г. Открытие венгерской границы для немцев из ГДР.

— 09.10.89 г. Курт Мазур, руководитель Гевалндхаус-оркестра в Лейпциге достигает договоренности с окружным руководством СЕПГ, в результате которой предотвращаются кровавые столкновения между государственной властью и населением. В Лейпциге 70000, в Дрездене 12000 человек протестуют против режима СЕПГ.

— 06.11.89 г. Принимается закон, который предоставляет право гражданам ГДР выезжать за рубеж "по частным делам, в служебную командировку или постоянно".

— 09.11.89 г. Совет министров принимает решение об открытии границы с Федеративной Республикой Германия и Западным Берлином. Десятки тысяч направляются потоками из ГДР в Западный Берлин. В последующие дни многие миллионы людей совершают поездки на Запад. Они получают денежный подарок в размере 100 марок на человека.

— 10.11.89 г. Федеральный канцлер Коль прерывает свой визит в Польшу и перед Шёнебергской ратушей в присутствии 20000 человек выступает с речью по случаю открытия границы. Он просит в тот счастливый, но трудный в истории немецкого народа час руководствоваться в своих поступках разумом и осмысливать происходящее. Дух свободы охватывает всю Европу: "Сначала Польша, Венгрия, а теперь и ГДР! Коль благодарит Горбачева и друзей на Западе, "благодаря стойкости которых мы переживаем сегодня этот день".

— В ГДР Лотар де Мезьер избирается президентом большой коалиции ХДС, НСС, ДА, Свободных демократов и СДПГ.

В заявлении всех фракций подтверждается нерушимость границ по Одеру и Нейсе. Приносится извинение государству Израиль за враждебность и лживость руководства ГДР.

— 29.04.90 г. У Бранденбургских ворот начинается снос Берлинской стены.

— 05.05.90 г. В Бонне проходит первая встреча в рамках конференции "Два плюс четыре". Оба немецких государства и четыре государства — победители во второй мировой войне обсуждают вопросы безопасности, связанные с объединением Германии. В обсуждении проблем, касающихся границ, намечается участие Польши.

— 31.08.90 г. Федеральный министр внутренних дел Шойбле и статс-секретарь при премьер-министре ГДР Краузе подписывают "договор о единении". С вступлением ГДР в состав ФРГ, согласно статье 23 Основного закона, земли ГДР становятся землями Федеративной Республики Германия. Столицей Германии является Берлин. С известными изменениями Основной закон вступает в силу для территории бывшей ГДР. Премьер-министр де Мезьер, в частности, говорит: "Мы должны постоянно испытывать чувство удовлетворения тем, что мы избавились от прежней системы, признаками которой были стена и приказ открывать огонь по перебежчикам, торговля людьми, недостаток и привилегии, запрет на выезд, мелочная опека и чужие указания для каждого в отдельности".

— 12.09.90 г. В Москве подписывается договор "Два плюс четыре". С ратификацией договора заканчиваются права и ответственность четырех государств-победителей "в отношении Берлина и Германии в целом". "Объединенная Германия в соответствии с этим имеет полный суверенитет в своих внутренних и внешних делах".

— 03.10.90 г. С вступлением в зону действия Основного закона ГДР прекращает свое существование. В присутствии федерального президента фон Вайцзеккера спускается флаг ГДР, на площади Республики поднимается флаг ФРГ и исполняется национальный гимн. Перед этим прозвучал звон берлинского колокола Свободы. Во время торжественного акта в Берлинской филармонии федеральный президент фон Вайцзеккер призывает немцев к взаимной солидарности. Федеральный канцлер Коль направляет свое послание всем правительствам мира: "С сегодняшнего дня немецкий народ вновь объединен в мире и свободе... Наша страна, которая вновь обрела национальное единство, будет служить миру на земле и способствовать единению Европы".

❑ Вид на Бранденбургские ворота в центре Берлина.

Мудрый Всеволод

Фрагменты художественно-исторической повести

Владимир Якутов, писатель, кандидат исторических наук

(Окончание Начало в №№ 185-189).

Игнатовский, образно говоря, медленно шагал, но твердо ступал. Он доброжелательно, не навязчиво, но настойчиво призывал всех работников просвещения отнестись к проблеме белорусизации со всей серьезностью. По его инициативе были разработаны учебные пособия, несколько программ для быстрого и эффективного изучения белорусского языка. Он лично сам читает лекции, выступает с докладами перед самыми разными аудиториями. Будучи оптимистом во всем, Всеволод Макарович надеялся в небольшие сроки достичь намеченной цели — перехода школ Беларуси на родной язык. Упорно и терпеливо он разъяснял, убеждал партийный и советский актив в исключительной важности знания своего родного языка, использования его на практике. Это давало свои плоды. В Минске, в других городах все заметнее и ощутимее стало проявляться желание говорить по-белорусски.

Еще будучи на посту наркома земледелия, Игнатовский перевел всю деловую переписку на белорусский язык и сам разговаривал только на нем. В Наркомпросе все заседания, республиканские и местные съезды и совещания, разного рода педагогические конференции и собрания проводились только на родном языке. Это относилось также и к неофициальным разговорам в Народном Комиссариате, его отделах, в уездах и волостях. Нужно сказать, что делалось это не навязчиво, в мягкой, доброжелательной форме, путем убеждения. В то же время не игнорировался и русский язык, также, как польский, еврейский, украинский и другие. В республике действовал Закон о равноправии в качестве государственных белорусского, еврейского и польского языков.

В самом Народном Комиссариате просвещения работали дружным, сплоченным коллективом сотрудники разных национальностей. Разумеется, не все они хорошо владели белорусским языком. Никто их в этом не упрекал, хотя каждый старался побыстрее и более глубоко изучить язык той республики, где он жил и работал и считал своей. Сам Наркомат становился настоящим центром просвещения и культуры Беларуси. Всеволод Макарович старался придать ему динамичность, деловитость и компетентность. Он не раздувал аппарат, старался довести всю структуру ведомства до совершенства. И в большей мере это ему удавалось.

Наркомат просвещения под руководством Игнатовского и при его авторском участии готовил методические, научные и другие материалы по вопросам национально-культурного строительства. Велика роль В.М.Игнатовского в создании системы высшего образования и особенно университета. Во второй половине двадцатого года началось строительство университетского корпуса. А строить в тот сложный период было весьма трудно. Всеволод Макарович, используя свой высокий авторитет, писал, звонил и обивал пороги разных ведомств, выколачивая кирпич, цемент, доски, оконное стекло, кровлю, обыкновенные замки — всего не перечтешь.

Его быструю и энергичную фигуру можно было видеть и в ректорате и в котельной. Для более оперативной координации строительства и помощи своему другу ректору В.Пичете Всеволод Макарович временно стал заместителем ректора и вошел в правление БГУ. Он был также деканом факультета общественных наук, деканом педагогического факультета. Вокруг него постепенно сплачивалась когорта лучших умов и талантов. Всеволод Макарович, словно магнит, притягивал к себе передовых, прогрессивно мыслящих специалистов, в том числе и приехавших из-за границы.

При активном участии Игнатовского в 1924 году был открыт Витебский ветеринарный институт, в 1925 году возобновлена деятельность Белорусской сельскохозяйственной академии в Горках, Минского педагогического техникума, который получил имя Всеволода Игнатовского.

Весьма трудной в системе Наркомата просвещения была проблема ликвидации неграмотности и малограмотности населения. Естественно, что основная тяжесть легла на учителей, преподавателей институтов и техникумов. По предложению Всеволода Макаровича при всех учебных заведениях республики была создана сеть кружков по ликвидации неграмотности и малограмотности. Нарком контролировал этот вопрос лично, считая его одним из важнейших в своей деятельности.

Большим авторитетом пользовался Игнатовский и в политических штабах белорусской эмиграции, которая к середине 1925 года по многим причинам убедилась в нецелесообразности дальнейшей конфронтации с Белорусской ССР. По инициативе А.Цвикевича и его сторонников началась подготовительная работа по проведению в Берлине белорусской конференции. Игнатовский сразу же поддержал эту идею. Используя свои права и влияние в верхнем эшелоне белорусских большевиков, он при поддержке А.Червякова сумел добиться согласия ЦК КП(б)Б на проведение такого форума в Германии. 14 августа 1925 года Центральный Комитет Компартии Беларуси принял специальное постановление "О Берлинской конференции". Условия для ее проведения, мягко говоря, были поставлены жесткие: признать Минск в качестве единого культурного и политического центра, на который должно ориентироваться все белорусское национальное движение за границей; еще до начала конференции передать полномочия БНР правительству БССР в форме декларации; поддержать международный съезд белорусоведов в Минске; признать нецелесообразным создание нового центра белорусского движения за рубежом; получить согласие группы А.Цвикевича действовать в полном контакте с Белорусской крестьянско-рабочей громадой.

Эмиграции, как видим, был фактически предъявлен ультиматум в ленинском стиле и духе. Белорусская конференция в Берлине состоялась 12 октября 1925 года. Практически все условия Минска эмиграцией были приняты. Члены правительства и Рады БНР, исходя из того факта, что Белорусская ССР стала единым центром консолидации и возрождения белорусской нации и ее самобытной культуры, приняли решение прекратить борьбу против Советской власти.

Оценивая эти решения с позиций нынешнего времени, можно видеть, что они сыграли отрицательную роль в истории: полностью развязали руки самонадеянным большевикам-самоучкам в их дальнейшем восхождении на олимп беззакония и кровавого террора. Теперь даже критиковать их политику было некому. Но это была не вина, а беда многих прогрессивных деятелей мира, которые ошибались в оценке действий большевиков. Миллионы людей считали своей святой обязанностью хоть чем-то и както помочь первому в мире государству рабочих и крестьян.

Увы, розовая пелена сошла с глаз многих довольно поздно, и стоило это миру десятков миллионов жертв. А ведь как народ надеялся на социализм в высшем понимании этого слова, как хотел каждый жить в мире и согласии! Но ожидания народа были обмануты. Среди ошибающихся в понимании истинного лица большевизма был и Всеволод Макарович Игнатовский. В том социализме, который строился под руководством Сталина, Игнатовскому места не предназначалось. Он же, надеясь только на хорошее, отдавал себя полностью Батьковщине.

❑

Мария Севостьяновна никогда не видела своего мужа таким веселым, да еще когда он пришел с работы.

— Не выпил ли, Сева? — неуверенно спросила она. — Что с тобой?

— Ты же знаешь, милая, — продолжая улыбаться, сказал муж, — на службе я спиртного не употребляю. А весело оттого, что попал в комическую ситуацию, прямо в современную оперетту. — Он, положив портфель на стул и прислонившись к стене, продолжал:

— Знаешь,кто сейчас твой Сева? Иду на любые пари — ни за что не угадаешь!

Мария Севостьяновна, нагоревавшись от многих перемен в их семейной судьбе, насторожилась и невольно заплакала. Тут уже было Всеволоду не до веселья.

— Да все в порядке, — обнимая жену, спокойно произнес он. — Мне просто приклеили еще одну обязанность.

— Боже мой! На него, как на ломовую лошадь, все грузят и грузят, а он, как мальчишка, еще радуется. Тут плакать надо...

— Это сделаешь ты, —парировал Игнатовский. — У тебя лучше получается.

— Ладно, Сева, пойдем на кухню и там, за столом, расскажи, пожалуйста, все по порядку, — предложила жена, утирая слезы. — Что-то за последние месяцы стало много неожиданностей.

Они еще немного помолчали, глядя друг на друга.

— Меня утвердили заведующим отделом пропаганды и агитации ЦК партии, — осторожно сказал Игнатовский. — Вацлав Антонович Богуцкий даже сказал, что лучшей кандидатуры и желать не надо, а он — бывший чекист и знает что к чему.

Прагрaма тэлеперадач

Чацвер, 30 верасня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Нам рана жыць успамінамі". Фільм-канцэрт.
9.10. "Дзяжурная аптэка".
9.40. Футбол. "Дынама" (Мінск) — "Вердэр" (Брэмен).
11.15. Мультфільмы.
11.30. "Пад паўночным ззяннем". Маст.фільм.
13.30. Навіны.
13.40. "Званы памяці", "Вузельчыкі памяці". Дак.фільмы.
14.25. "Анюціны вочкі і панскія ласкі". Маст.фільм.
15.40. Пра шахматы і шахматыстаў.
16.10. Беларуская літаратура. 7-ы клас.
16.45. "Гімалайскае медзведзяня". 4-я серыя.
17.00. Баскетбол. Кубак Ліліян Ранкеці. "Гарызонт" (Мінск) — "Вічэнца" (Італія). Клубны чэмпіянат Еўропы. РТІ (Мінск) — "Барселона" (Іспанія). У перапынках (17.40) — Навіны (з сурдаперакладам), (18.35) — Навіны Бі-бі-сі, (19.40) — Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю.
20.35. Зачытайце маё пісьмо...
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Дзяжурная аптэка".
22.15. Кантакт.
22.20. Латарэя "Удача".
22.35. Чвэрць гадзіны пасля матча. "Дынама" (Мінск) — "Вердэр" (Брэмен).
22.50. Студыя "КіТ".
24.00. НІКа.
0.15. "Вялікая слава — гэта жарт". Музычная праграма.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Кідзі-відзі.
8.40. Футбол. "Спартак" (Масква) — "Сконта" (Рыга).
9.30. ...Да 16 і старэйшым.
10.10. "Русскій міръ".
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Блуканне па пакутах". 6-я серыя.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.10. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.40. Гэта вы можаце.
16.20. ...Да 16 і старэйшым.
17.00. Навіны.
17.25. Хакей. "Дынама" — "Крылы Саветаў". У перапынках: Дакументы і лёсы; Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.10. Майкл Джэксан у Маскве.
22.00. Заключны канцэрт лаўрэатаў VII Міжнароднага конкурсу артыстаў балета. У перапынку (23.00) — Навіны.
0.25. На першынство свету па шахматах.
0.40. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Біржа працы.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Ранішні канцэрт.
8.15. Плён асветы.
9.00. Залатая шпора.
9.30. "К-2" прадстаўляе. "Кінограф".
10.25. Мульці-пульці.
10.50. "Санта-Барбара".
11.40. Экзотыка.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Выратаванне-911.
14.20. Пілігрым.
15.05. Мульці-пульці. "Ці ёсць толк у дабры?"
15.15. Азы кар'еры.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. "Адлюстраванне".
17.00. Чалавек справы.
17.30. М-трэст.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта- і мотаспорту.
20.45. "Сёння ў нашым горадзе". Мультфільм для дарослых.
21.00. На палітычным Алімпе.
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.40. Антрэпрыза. А.Басілашвілі.
23.35. Музычная праграма.

Паказвае Санкт-Пецярбург

6.30. Факт.
6.45. Мультфільмы.
7.05. "Еўрапейскі калейдаскоп".
7.35. Кірмаш вакансій.
7.50. Волжскі сувенір.
8.05. "Кінуты". Маст. фільм.
9.30. "Запісныя кніжкі Чэхава". Навукова-папулярны фільм.
10.25. "Рэтра-ТБ". Эстрада.
11.35. "Шукайце жанчыну". Маст. фільм. У перапынку (12.50) — Адам і Ева плюс.
14.30. Факт.
14.40. 13-е пытанне.
15.40. Вынікі XX стагоддзя.
16.25. Дыялогі аб літаратуры.
16.55. "Чарцяня N 13". Мультфільм.
17.05. Да Дня пажылых людзей. Прамы эфір.
17.50. "Хто хутчэй?". Дак. фільм.
18.00. Вялікі фестываль.
18.15. Альтэрнатыва.
19.20. Факт.
19.45. Спорт.
20.00. "Альфрэд Шнітке. Эрык Курмангаліеў. Голас".
20.35. 600 секунд.
20.50. Тэлемагазін.
20.55. Стоп-кадр.
21.00. "На парозе ночы". Маст. фльм. 3-я і 4-я серыі.
21.50. Хакей. "СКА"— "Пардаўгава" (Рыга).
22.25. Мультфільм для дарослых.
22.40. Ваш стыль.
22.45. Факт.
23.00. Канцэрт Дыён Уорвік у Лондане.

Тэатры

30 верасня — 1 кастрычніка

Пачатак у 19.00

ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

30 верасня — **"Памінальная малітва".**

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

(зала камернай музыкі)

30 верасня — **арганная музыка. І.Каліноўская**. У праграме: Бах, Моцарт, Брамс;

(канцэртная зала)

1 кастрычніка — **Міжнародны дзень музыкі. Сімфанічны аркестр Беларускай акадэміі музыкі**. Дырыжор — **М.Казінец**. Салісты: **В.Шацкі** (фартэпіяна), **М.Грыгорчык** (тэнар), **А.Кавалінскі** (труба). У праграме: Чайкоўскі, Тамазі, Вагнер, Пучыні, Чылеа, Цікоцкі.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца невялікая воблачнасць, без ападкаў. Тэмпература паветра ў Віцебску — 4—6, Магілёве, Гомелі — 5—7, Мінску — 6—8, Гродне — 7—9, Брэсце — 8—10 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак — без ападкаў. Тэмпература паветра ноччу — 0—4 градусы марозу, 2-га кастрычніка па поўдню — да 1—3 градусаў цяпла, днём — 6—11 градусаў цяпла.

Астранамічны каляндар — 30.09

Узыход і заход сонца: Мінск — 6.08, 17.50; Віцебск — 5.59, 17.40; Магілёў — 5:58, 17.40; Гомель — 5.56, 17.36; Гродна — 6.25, 18.04; Брэст — 6.23, 18.07.

Даўжыня дня ў Мінску — 11 гадзін 42 мінуты.

Поўня — 20 гадзін 55 мінут.

Дэпутаты апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце выказваюць глыбокія спачуванні народнаму дэпутату Беларусі Аляксандру Шуту з прычыны напаткаўшага яго вялікага гора — смерці БАЦЬКІ.

Галіна Кліменцьеўна МАКАРАВА

Беларускае тэатральнае мастацтва панесла вялікую страту. 28 верасня на 74-м годзе жыцця пасля цяжкай і працяглай хваробы памерла выдатная беларуская актрыса, народная артыстка СССР, народная артыстка Беларусі Галіна Кліменцьеўна Макарава.

Галіна Кліменцьеўна Макарава нарадзілася 27 снежня 1919 года ў Старобіне Слуцкага павета Мінскай губерні ў сялянскай сям'і. У 1938 годзе скончыла студыю БДТ-1, і ўсё яе сцэнічнае жыццё прайшло ў Беларускім дзяржаўным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы. Таленту Галіны Кліменцьеўны былі ўласцівы дабрыня і псіхалагічная змястоўнасць, шчодрасць і выразнасць пластычнага ўвасаблення, праўдзівасць і шырыня творчага дыяпазону. Не адно пакаленне гледачоў захаплялася яе бліскучым майстэрствам. За сваё доўгае артыстычнае жыццё яна стварыла шмат цудоўных вобразаў, кожны з якіх — выдатная старонка ў гісторыі нацыянальнага тэатра. Лёс жанчыны-маці, жанчыны-працаўніцы складаў асноўную тэму творчасці актрысы. Добра ведаючы жыццё простых людзей, блізка прымаючы да сэрца ўсе іх трывогі і клопаты, Г.Макарава здолела выказаць самыя запаветныя памкненні і жаданні свайго народа. Скіраваная на праўду жыцця, на выяўленне глыбінь народнага духу ў ствараемых ёю вобразах, Галіна Кліменцьеўна заўсёды заставалася нацыянальнай актрысай у кожнай сваёй сцэнічнай рабоце. Найбольш ярка раскрыўся талент актрысы на матэрыяле беларускай драматургіі: Агата ("Паўлінка" Я.Купалы), Юля ("З народам" К.Крапівы), Кузняцова ("У ціхім завулку" А.Маўзона), Дзятлічыха ("Людзі на балоце" І.Мележа), Дар'я ("Апошні шанц" В.Быкава), Праскоўя ("Адкуль грэх?" А.Петрашкевіча), Ганна ("Вечар" А.Дударава).

Асаблівая заслуга належыць Галіне Кліменцьеўне за багатае і шматфарбнае ўвасабленне жаночых вобразаў з камедый А.Макаёнка, які шмат роляў пісаў спецыяльна для яе.

Вялікім здабыткам беларускай драматычнай сцэны сталі ролі, выкананыя Галінай Кліменцьеўнай у спектаклях паводле класічнай драматургіі У.Шэкспіра, А.Астроўскага, М.Горкага, вельмі многа было зроблена ў кіно і на тэлебачанні.

Высока патрабавальная да свайго таленту, Галіна Кліменцьеўна была бескампрамісная і прынцыповая ў ацэнках мастацкіх вартасцей драматургічных твораў і працы сваіх калег. Да яе гарнулася творчая моладзь, знаходзячы ў ёй аўтарытэтнага настаўніка.

За творчыя поспехі актрыса была ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, сярэбраным медалём імя А.Папова, шэрагам іншых узнагарод.

Светлы вобраз Галіны Кліменцьеўны Макаравай — выдатнай дзяячкі нацыянальнай беларускай сцэны — назаўсёды застанецца ў нашых сэрцах.

Шушкевіч С.С., Кебіч В.Ф., Дзямчук М.І., Гілевіч Н.С., Вайтовіч Я.К., Бутэвіч А.І., Герасіменка А.М., Цішкевіч А.І., Дудараў А.А., Зуёнак В.В., Нікіфараў В.А., Красінскі А.В., Чыгрынаў І.Г., Раеўскі В.М., Вашкевіч І.І., Аўсянікаў Г.С., Клімава А.І., Станюта С.М., Тарасаў В.П., Шмакаў Ф.І., Шаранговіч В.П., Янкоўскі Р.І., Яроменка М.М., Арлова Г.А., Аляксеева Т.Н., Браварская З.І., Гарбук Г.М., Герлаван Б.Ф., Давідовіч Л.М., Дубашынскі П.П., Захарэвіч М.Г., Кармунін П.В., Мілаванаў А.Л., Талкачова Г.С.

Народная газета

Рэкламнае бюро — 29-34-05; факс — (0172) 27-33-96.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор дадзеных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах змяшчаліся даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне абвестак, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікаў галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-26-10; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктарская — 29-62-17; аддзелы: навін і інфармацыі — 29-60-63; рэспублікі — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-рэдакцыя — 29-60-55; факс — 27-57-83.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычнага жыцця і рухаў — 29-66-54; сацыяльнага — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі наступстваў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай перарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай абслугоўвання — 29-69-68; вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-07, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; спорту — 29-60-89; кіраўніка рубрыкі — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 35-81-05; у Гродне — 7-23-82; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44; у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10. Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку". Спосаб друку — афсетны, фармат А-2.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

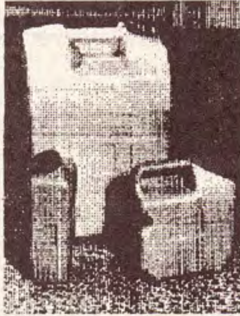
Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

ОРГАНИЗАЦИЯ
ПРЕДЛАГАЕТ
ПОЛИЛЕН — антикоррозийное покрытие трубопроводов
(температура эксплуатации от -60 до +60 градусов).
Возможен бартер.
443043, Самара, ул. Ал.Толстого, 19.
Тел.: (8-8462) 39-16-31, 39-16-30, 33-01-84.
Факс 33-69-18.
Телефакс 32-51-66 для 770.
Телетайп 214925 ПКП для 770.

Фирма "Адэль"
постоянно
ПРОДАЕТ
наличную СКВ
по безналичному расчету.
Тел. (0172) 39-32-48.

Покупаем безналичные российские рубли
(0172) 521-284

Производственное предприятие "Пласта"
- ИЗГОТАВЛИВАЕМ и РЕАЛИЗУЕМ из собственного сырья и сырья заказчика:
  - * канистры полиэтиленовые (35л и 5л);
  - * комплекты канистр (5л + 2л) для бензопил.
- Постоянно ПОКУПАЕМ полиэтилен высокого и низкого давления. *Оплату посредникам гарантируем.*
- ПРОДАЕМ полипропилен и сэвилен.

Тел./факс в г.п.Россоны (8-02159) 2-26-45.

Организация реализует
со склада в Минске
кофе растворимый:
- * "Golden Mokka",
- * "Santa FE"

в упаковках по 200 г.
Качество гарантировано.
Тел.: (0172) 611-622, 988-472.

Продаем СКВ
тел. (0172) 521-284

Фирма "Вилор" (г.Гомель) совместно с фирмой "ОТО" (г.Москва)
предлагает ЭМАЛЬПРОВОД обмоточный ПЭТВ-2, ПЭТ-155, ПЭФ-155, ПЭТВМ
сечением от 0,315 мм до 1,5 мм.
Оптовым покупателям предоставляется скидка до 10%.
АДРЕС: г.Гомель, ул.Головацкого, 19, комн. 311, 312. Р/с 000467428 в управлении АК ПСБ г.Гомеля, МФО 151501360.
Тел./факс в Гомеле 56-97-60.
Тел. в Москве: (095) 322-08-11, 322-47-96.
Приобретем медную катанку ⌀ 8 мм.
Тел. в Гомеле (0232) 56-97-60.

Фиронов Е К (0172) 63-48-41
- * ксероксы Canon (ф., А4, А3);
- * калькуляторы Aurora (12—16 разр.)
- * телефоны Panasonic;
- * видеокассеты JVC, Video Lux;
- * телевизор Philips (28").

Высокое качество и низкие цены!

СП "Гродполь"
РЕАЛИЗУЕТ
оптовые партии
- **чая индийского,**
- **сахара.**

Заинтересованы в закупке продуктов питания.
Тел. (8-0152) 31-43-97, 33-23-40.

Организация
РЕАЛИЗУЕТ
- эмаль белую ПФ-1217 ВЭ, ПФ-115 в банках,
- белила титановые и цинковые (сухие).

Тел. (01710) 2-63-14.

Организация-импортер ПРЕДЛАГАЕТ:
- ▲ *итальянскую офисную мебель;*
- ▲ *рабочие кресла и стулья;*
- ▲ *настольные лампы и системы освещения.*

Тел./факс (0172) 25-37-07.

Организация
со склада в г.Минске
РЕАЛИЗУЕТ
по безналичному расчету
а/м ИЖ-2715, УАЗ-3303.
Тел. (0172) 39-91-41.

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ
ЗУБНУЮ ПАСТУ (Болгария);
КОНВЕРТИРУЕТ
Б/Н БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ.
Тел. (0172) 55-01-42.

Супер-телефоны
для вашего офиса
"Панасоник 4001".
Тел. 400-476.

Организация
РЕАЛИЗУЕТ
шифер СВ-40
в количестве 3000 листов
по цене 1200 руб./лист.
Тел. в Слуцке (01795) 2-02-04.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПОКУПАЕТ:
- — металлопрокат, оцинкованный лист;
- — лес;
- — автомобильный кран (на базе МАЗа, КрАЗа);
- — дизтопливо, бензин, дизмасло.

ПРОДАЕТ:
металлопрокат, трубы стальные, арматуру стальную:
- — уголок 40, 45, 63, 75, 90 (равнополый);
- — швеллер 10, 14, 16, 22, 24;
- — двутавровую балку 27;
- — полосу универсальную 8 мм — 0,75х8; 10 мм — 0,75х8;
- — трубы чугунные водопроводные ⌀ 100, 200, 250, 300, 400;
- — трубы ⌀ 159х6 цельнотянутые (Никопольский завод);
- — лист оцинкованный гофрированный 0,55 мм.
- АРЕНДУЕМ складские площади в Минске и Минском районе, производственную площадь (200 $м^2$) под фотопавильон.
- ПРИНИМАЕМ ЗАЯВКИ на трубы стальные Никопольского трубного завода.

Тел. (0172) 57-03-53. Тел./факс (0172) 57-04-23.

Быстро и выгодно
- ***конвертируем белорусские безналичные деньги.***
- ***Оплачиваем счета в Литве и Латвии.***

Тел. в Минске (0172) 31-94-05.

МП "РОМБ" предлагает:
- запорную арматуру для воды и газа Ду10 и выше (чугунная, латунная, стальная);
- декоративные панели под дерево из пенополистирола.

Тел.: (0172) 525-746, 578-039

Организация
КУПИТ
бензин АИ-93.
Тел. (0172) 26-78-84.

ООО "Фэникс"
ПРОДАЕТ:
- *а/м РАФ (грузопассажирский), ИЖ-2715,*
- *ленту чековую для кассовых аппаратов,*
- *бумагу рулонную для печатающих устройств,*
- *книжки-раскраски "Медведи Гамми".*

Тел. в Минске 33-10-82.

Студия рекламной фотосъемки
предлагает:
- * изготовление цветных слайдов для полиграфии (форматы 24х36 мм; 60х60 мм; 60х90 мм);
- * обработку цветных фотоматериалов по процессам Е-6 слайды; С-41 негатив, Kodak, Agfa, Fuji, Polaroid, Konika, Orwo; форматы 13; 120; 9х12; 4х5;
- * изготовление цветных и ч/б фотографий для оформления офисов;
- * изготовление ч/б фотографий для ввода в компьютерную технику;
- * рекламную фотосъемку со сложной постановкой.
- * Изучаем спрос на студийное лабораторное оборудование фирмы Hama, Jobo, Cambo, Bowens.

Тел.: 57-03-53, 57-05-68.
Тел./факс (0172) 57-04-23.

ПРОДАЕМ
- автомобили:
  - ВАЗ-2108 (1988—1989 гг., реэкспорт) 10,500.000 руб.;
  - ВАЗ-2107 (1988 г., реэкспорт) — 10,500.000 руб.;
  - ВАЗ-2105 (1988 г., реэкспорт) — 8,200.000 руб.;
  - "Citroen XM" (1992 г., дизель) — 46,000.000 руб.;
- престижные автомагнитолы "Biaupunkt";
- масло моторное "Esso", "15W40" (оптом, 49.000 руб. за 5 литров);
- бумагу мелованную Д4-120.

Форма оплаты — любая.
Тел. в Минске: 34-81-62, 34-10-36.

ОРГАНИЗАЦИЯ
ПРЕДЛАГАЕТ
ЗИМНИЕ СОРТА ЯБЛОК
из Молдавии.
Тел. в Могилеве: 22-44-64, 25-25-72.
Агентство "Реклама-пресс".

Продается
бензин и дизельное топливо.
Обращаться по тел.: (01214) 3-85-97, 3-72-60.

Цены самые низкие!
Реализуем
- **гнутый профиль (швеллер) 32х32х2,**
- **ВАЗ-21063,**
- **спички.**

Сдаем площадь под офис или магазин (105 $м^2$).
Тел. в Минске: 34-56-70, 31-58-53.

Фирма "Адэль"
постоянно
ПОКУПАЕТ
наличную СКВ
по безналичному расчету.
Тел. (0172) 39-32-48.

организация реализует
со склада в Минске и под заказ:
УАЗ-31512 *легковой*
УАЗ-3303 *бортовой*
УАЗ-3962 *санитарный*
УАЗ-3741 *фургон*
УАЗ-2206 *микроавтобус*
АуАЗ-969М
автомобили **ГАЗ-31029-051**
ГАЗ-31029 "ВОЛГА" *5 скоростей*
"МОСКВИЧ" М-2141
ЗАПЧАСТИ для а/м УАЗ
тел. в Минске (0172) 54+78+81

Предприятие "КОНТАКТ"
- *реализует:*
  аперитивы, коктейли, шампанское известной итальянской фирмы "Cin-Cin".
  Форма оплаты — любая;
- *предлагает:*
  для реализации книгу **"Справочное руководство пользователю "MS-DOS".**

Тел. в г.Молодечно: (8-01773) 7-45-16, 7-08-24.

Внимание!
В Гродненской области РАБОТАЕТ КОММЕРЧЕСКИЙ ИНФОРМАЦИОННЫЙ ЦЕНТР.
Если вам необходимо быстро продать или купить металл, полимеры, аккумуляторы, автошины, нефтепродукты и др. промышленные и продовольственные товары,
звоните с 9.00 до 22.00 по тел.: (8-0152) 44-31-77, 45-35-99, 45-29-26. Факс 96-73-22.
Желающие могут установить модемную связь.

Имеем честь доставить ВАМ *моральное и материальное удовлетворение*
от работы соответственно Вашим интеллектуальным, деловым и профессиональным качествам в следующих направлениях:
- *-Недвижимость и операции с ней*
- *-Легковые автомобили импортного пр-ва*
- *-Торговля:*
  - *-автомобилями МАЗ*
  - *-тракторами МТЗ*
  - *-продуктами питания*
  - *-товарами народного потребл.*
- *-Рынок ценных бумаг*

Рассмотрим различные формы сотрудничества, С уважением отнесемся к Вашим идеям
Ждем Вашего звонка: тел./факс (0172) 30-74-95

Организация
РЕАЛИЗУЕТ:
- поршневые насосы АН 2/16 к паровым котлам Е-1-9;
- паровые поршневые насосы ПДВ-16/20В.

Тел. в Молодечно (01773) 7-39-81.

Предприятие изготовит
для организаций и частных лиц
половую доску, вагонку.
Тел. (01716) 5-49-16.

Организация
ПРОДАЕТ:
- автомобили МАЗ-54323, -5551, -53366;
- п/прицеп 53866;
- рефрижератор ОДАЗ-97860 (22 т).

КУПИМ
автомобили МАЗ всех модификаций.
Тел. (0172) 78-82-14.

Внешнеторговая ассоциация
на конкурсной основе
ПРИГЛАШАЕТ на работу:
- * **оператора ЭВМ (не старше 30 лет),**
- * **исполнительного директора (не старше 40 лет),**
- * **бухгалтера,**
- * **водителя с личным автомобилем (не старше 40 лет).**

Краткую характеристику представить по адресу: *Минск, ул.В.Хоружей, 29, к.71, 72 (с 14.00 до 18.00).*

ЗАЩИТНЫЕ ФИЛЬТРЫ
СТЕКЛО 36.000
12$
☎ (0172) 690-396
пф АЛЛЕН

Предприятия барановичского объединения "Проминвест"
РЕАЛИЗУЮТ:
- лампы обогрева ИКЗК-250, ИКЗ-250, ЗК-100, ЗК-75, ЗК-60;
- лампы ДРЛ-250, ДРЛ-400, ДРЛ-700, ДРЛ-1000;
- лампы накаливания 200 Вт и 150 Вт;
- эл.двигатели от 0,37 до 5,5 кВт.

г.Барановичи, ул.Советская, 23/3. Р/с 000609310 в АК ПСБ г.Барановичи. МФО 150501344.
Заявки по тел. (8-01634) 6-18-59.

- * **Организация РЕАЛИЗУЕТ ликеры фруктовые** *(Германия, 0,7 л, 7 видов).*
- * **КУПИМ безналичные российские рубли.**

Тел. в Слуцке (8-01795) 2-24-61.

АРМЯНСКИЙ КОНЬЯК
превосходного качества
восемь наименований
выдержка - 5,10,15,20 лет
☎ (0172) 30+74+94

ОРГАНИЗАЦИЯ
РЕАЛИЗУЕТ
со склада в Гомеле:
- сталь круглую ЗПС класса А1 ⌀ 25 мм;
- трубы цельнотянутые ⌀ 159х7(8); ⌀ 65х3,5; ⌀ 219х10;
- лист толщиной 8; 10 мм;
- квадрат 15 мм.

Тел. (0232) 44-30-02.

ПКО "Техновест"
реализует со склада в Молодечно:
- * лампы люминесцентные ЛБ, ЛД, ЛДЦ, ЛЕЦ мощностью 20, 36, 40, 80 Вт; ЛБУ-30;
- * стартеры 80С-220;
- * лампы ртутные высокого давления ДРЛ-250, ДРЛ-400.

Форма оплаты — предоплата 100% или лимитированная чековая книжка.
Наши реквизиты: *222310, г.Молодечно, ул.Галицкого, 8, к.56. Р/с 467756 в АКБ "Альянс" г.Молодечно. МФО 153001735.*
Тел. (01773) 6-05-53. Тел./факс (01773) 5-47-73.

ПРЕДПРИЯТИЕ
реализует со склада
- трубы электросварные: ⌀ 22х2,5, 26х2,5, 32х3, 38х3, 42х2,5;
- горячекатанные: ⌀ 50х4,5, 159х7—8;
- лист х/к 08КП толщ. 0,7—0,8 мм;
- прицелы оптические: 4х24; 6х24; 6х40;
- прицелы ночного видения ПНВ — 4х68.

Тел.: (01771)5-65-39, 5-38-59, 5-39-87.

РЕАЛИЗУЕМ:
- ▲ *конфеты шоколадные (ф-ка "Спартак") в ассортименте;*
- ▲ *ножки куриные (Голландия) — 2,0 Дм/кг;*
- ▲ *мужские и женские трикотажные изделия;*
- ▲ *костюмы брезентовые (20000 руб./компл.);*
- ▲ *ведро стальное черное (12 л, 1900 руб.);*
- ▲ *бензин (5—60 тыс.л).*

Тел. (0172) 47-70-06.

Бензин АИ-95 —
за наличный и безналичный расчет в СКВ и рублях
по адресу: Минск, ул.Тимирязева, 5. АЗС N5.
Тел. 23-48-70.

ПРОДАЕМ а/м МАЗ
по ценам ниже заводских:

МАЗ-5551	МАЗ-64221	МАЗ-34341
МАЗ-64229	МАЗ-6303 с пр.	МАЗ-8926
МАЗ-93866	МАЗ-9397	МАЗ-54321
МАЗ-54323	МАЗ-53366	МАЗ-63031
МАЗ-54329	МАЗ-53371-029	с пр.

РАФы и ГАЗ-31029.
Тел.: (8-0172) 45-71-01, 45-95-73.
ПОКУПАЕМ а/м МАЗ и РАФ.
Тел. (8-0172) 45-87-47.

Bellanet®
Bellanet (ФРГ)
ПРЕВОСХОДНАЯ ПРЯЖА из Европы.
Регулярные оптовые поставки со склада в Минске за рубли.
Тел. в Минске: (0172) 23-32-75, 26-66-38.
Розничная торговля: В.Хоружей, 19, "Золотое руно".

Организация
оплатит счета в Республике Беларусь
взамен оплаты счетов в России.
Тел. в Минске 528-665.

Реализуем автомобили МАЗ и суперМАЗ
Тел. (0172) 36-22-15.

ОЭЗ АО "Амкодор"
принимает на ответхранение
металлопрокат
в неограниченном количестве.
Тел. в Минске: 52-95-94, 51-35-54.

АЛЕКСАНДР-ПАРК
ПОСТАВЛЯЕТ И ПРИНИМАЕТ ЗАКАЗЫ НА ПОСТАВКУ
- ТРУБ ЭЛЕКТРОСВАРНЫХ, БЕСШОВНЫХ
- СВАРОЧНОЙ ПРОВОЛОКИ
- ЭЛЕКТРОДОВ
- АРМАТУРЫ
- ПРОВОЛОКИ ДЛЯ ЖБИ

☎ 23-04-44, 23-51-23

Паркет дубовый
Тел.: (0172) 27-50-28, 27-84-90.

"Веттехсервис"
ПРОИЗВОДИМ И РЕАЛИЗУЕМ
ветеринарные препараты
рифапол, фурамикс, сапроацид.
Тел. в Минске 25-88-49.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРИГЛАШАЕТ на высокооплачиваемую работу
опытных БУХГАЛТЕРОВ и КАССИРОВ в фирменный пункт обмена валюты
Предпочтение - кандидатам с рекомендациями тел. 30+74+94, 30+74+96

ИЗГОТАВЛИВАЕМ и ПРОДАЕМ
- * **МЕЛЬНИЦЫ и СИТА** для сверхтонкого помола промышленных, строительных и сельскохозяйственных материалов,
- * а также **линии для производства комбикормов.**

Тел. в Минске: 34-87-65, 55-55-68.
Фирма "Эйкос-вест".

ОРГАНИЗАЦИЯ
ПРИОБРЕТЕТ:
- * **автомобили МАЗ и суперМАЗ;**
- * **доску обрезную хвойных пород.**

Тел. (0172) 36-72-41.

Реализуем:
автомобили
- *ВАЗ-2163 (черный);*
- *"Москвич-2141";*
- *МАЗ-54323 с п/п 93866;*
- *п/п МАЗ-9397.*

Покупаем
суперМАЗ.
Тел./факс в Новополоцке (02144) 7-09-19.

ООО "Конвентус"
РЕАЛИЗУЕТ
со склада в Минске
полистирол ПСМ-115
(черный — 20 т, бесцветный — 7 т).
Тел. 339-519.

Организация
реализует:
- ▲ *автомобиль ГАЗ-53 (б/у, в отличном состоянии);*
- ▲ *партию обогревателей заднего стекла автомобиля;*
- ▲ *сантехнику (компакт, умывальник, пьедестал);*
- ▲ *часы "Луч" механические в ассортименте.*

Тел. (0172) 26-22-30.

ОРГАНИЗАЦИЯ
реализует:
- **автомобили ЗИЛ-130ВІ, ГАЗ-5205, ВАЗ-21063, ВАЗ-2105;**
- **полуприцеп ОдАЗ-885.**

Тел. в Жодино (0-175) 3-75-66.

Фирма НИЛ — Торговое агентство а/о РАФ
предлагает микроавтобусы РАФ
с предпродажной подготовкой:
- пассажирский 22038 . . . . - 7700 тыс.руб.
- скорая 22031 . . . . - 8000 тыс.руб.
- пассаж. люкс . . . . - 10200 тыс.руб.
- грузовой с тентом . . . . - 6900 тыс.руб.
- груз. 5-местный . . . . - 7500 тыс.руб.
- изотермический . . . . - 7200 тыс.руб.

Доставим покупателю. Договоры заключаем по телефаксу.
Адрес: ЛР-1050, Латвия, Рига, ул.Марсталю, 12.
Тел. (0132) 22-45-39, тел./факс 22-75-17.
Тел. в Москве (095) 143-08-55.